

F-171
1980

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტრო

**ბრძანებითა
და
ინსტრუქციითა
ქრებული**

თბილისი
1980

თეზავრული **№2** ФЕВРАЛЬ

**МИНИСТЕРСТВО ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР
СБОРНИК
ПРИКАЗОВ
И
ИНСТРУКЦИЙ**

ТБИЛИСИ
1980

რედაქტორი — ე. ქურციკიძე
ტექნიკური რედაქტორი — ა. ზაკურაძე
კორექტორი — ლ. დოლიძე

გადაეცა ასაწყობად 7-VII-80 წ. ხელმოწერილია დასაბეჭდად 2/VIII-80 წ.;
ანაწყობის ზომა 6×9; ქაღალდის ზომა 60×84; ნაბეჭდი თაბახი 4,8;
სააღრიცხვო-სავაჭომცემლო თაბახი 3,40;

შეკვეთა № 744

უე 07554

ტირაჟი 5000

შ ბ ა ს მ

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1979 წლის
1 ნოემბრის ბრძანება № 687

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს „სახალხო განათლე-
ბის წარჩინებულის“ სამკერდე ნიშნით მუშაკთა დაჯილდოების
შ ე ს ა ნ ე ბ

ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მასწავლებელთა ატესტა-
ციის მომზადებასა და მის ჩატარებაში აქტიური მონაწილეობისათვის
დაჯილდოებულ იქნან საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
„სახალხო განათლების წარჩინებულის“ სამკერდე ნიშნით:

F-4770

1. აბაშიძე ელენე გურამის ასული — ქ. თბილისის 47-ე საშუა-
ლო სკოლის მასწავლებელი
2. ბენდელიანი თინა იაკობის ასული — თბილისის მასწავლე-
ბელთა დახელოვნების საქალაქო ინსტიტუტის მეთოდისტი
3. გოგოლაძე ნადია გერასიმეს ასული — ქ. თბილისის 1-ლი
მაისის რაიონის განათლების განყოფილების სასკოლო ინსპექტორი!
4. ერაძე მზია დარისპანის ასული — ქ. თბილისის სახალხო გა-
ნათლების სამმართველოს კადრების ინსპექტორი
5. თელია ვახტანგ ნიკოლოზის ძე — ქ. თბილისის 68-ე საშუა-
ლო სკოლის დირექტორი
6. კობტაშვილი მზია გიორგის ასული — ქ. თბილისის საქარხნო
რაიონის განათლების განყოფილების სასკოლო ინსპექტორი
7. მეტრეველი გულიკო ალექსანდრეს ასული — ქ. თბილისის
75-ე საშუალო სკოლის მასწავლებელი
8. მნათობიშვილი ლევან სიმონის ძე — ქ. თბილისის ორჯონი-
კიძის რაიონის განათლების განყოფილების გამგე
9. ფაჩულია დოდო ვარლამის ასული — თბილისის სახალხო გა-
ნათლების სამმართველოს ტექნიკურ საშუალებათა სწავლებაში გა-
მოყენების მეთოდური კაბინეტის სასკოლო ინსპექტორი
10. გუნბა ტატიანა ივანეს ასული — გუდაუთის მე-2 საშუალო
სკოლის მასწავლებელი
11. ჭედია ნაპოლეონ ალექსანდრეს ძე — ოჩამჩირის რაიონის
განათლების განყოფილების სასკოლო ინსპექტორი
12. დარცმელია გუგული ერასტის ასული — აფხაზეთის ასსრ

ქ. მარშის სახ. სპტ.

განათლების სამინისტროს საატესტაციო კომისიის მდივანი

13. შაქარაძე რეზო ყედირის ძე — ქედის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების საატესტაციო მუშა ჯგუფის მდივანი

14. ფუტყარაძე ამირან ბინალის ძე — შუახევის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების სასკოლო ინსპექტორი

15. პაპიევი მედეა კონსტანტინეს ასული — სამხრეთ ოსეთის ა/ო საატესტაციო კომისიის მდივანი.

16. პაპიძე ალექსანდრე პლატონის ძე — ქ. ჭიათურის სახალხო განათლების განყოფილების სასკოლო ინსპექტორი

17. კვარაცხელია ეთერ სიმონის ასული — ქ. ზუგდიდის სახალხო განათლების განყოფილების მეთოდკაბინეტის გამგე

18. ლონდარიძე შალვა ივანეს ძე — ახალციხის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების სასკოლო ინსპექტორი

19. ბუაღავა კლარა კუზმას ასული — ბოლნისის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების მეთოდკაბინეტის მეთოდისტი

20. შავდათუაშვილი ეთერ ირაკლის ასული — გორის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების სასკოლო ინსპექტორი

21. ისმაილოვი ჯალალ ნამაზ ოღლი — დმანისის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების სასკოლო ინსპექტორი

22. გუმბერიძე მამია კლიმენტის ძე — ვანის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების სასკოლო ინსპექტორი

23. მგელიაშვილი კონსტანტინე შულარას ძე — თიანეთის რაიონის განათლების განყოფილების სასკოლო ინსპექტორი

24. გუგუმბერიძე როზა ნიკოლოზის ასული — თერჯოლის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების სასკოლო ინსპექტორი

25. ლიპარტელიანი ნანული გელას ასული — ლენტეხის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების სასკოლო ინსპექტორი

26. ბუაჩიძე ენდი აფრასიონის ასული — პროფკავშირის ორგანიზაციის რაიონის თავმჯდომარე

27. ვოთოშია კარლო კარლოს ძე — სამტრედიის რაიონის განათლების განყოფილების სასკოლო ინსპექტორი

28. ქავთარაძე ციციწო ივტიხის ასული — საჩხერის რაიონის განათლების განყოფილების მეთოდური კაბინეტის მეთოდისტი

29. ჯინორიძე კონსტანტინე ამბაკოს ძე — ცხაკაიას რაიონის

განათლების განყოფილების მეთოდკაბინეტის მეთოდისტი

30. შახბაზოვი სპირიდონ აბრამის ძე — წალკის რაიონის სახალხო განათლების განყოფილების სასკოლო ინსპექტორი

31. კაკრიაშვილი ნაპო დავითის ძე — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კადრების ატესტაციის მეთოდკაბინეტის მეთოდისტი

32. ცაგარეიშვილი ნარიმან იასონის ძე — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კადრების ატესტაციის მეთოდკაბინეტის მეთოდისტი

საფუძველი: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიისა და პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმის 1979 წლის 25 ოქტომბრის გადაწყვეტილება.

მინისტრი

მ. ჭინკლაძე

გ ა ლ ა წ ყ ვ ე ბ ი ლ ე ბ ა

რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში 1978—1979
სასწავლო წლის გამოსაშვები და კურსდამთავრებულთა უმაღ-
ლეს სასწავლებლებში მისაღები გამოცდების შედეგების
შ ე ს ა ხ ე ბ

რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში ჩატარებულმა საინსპექტორო შემოწმებამ და გამოსაშვები და უმაღლეს სასწავლებლებში მისაღები გამოცდების შედეგების ანალიზმა ცხადყო, რომ სკოლების საგროძნობი ნაწილი ჯერ კიდევ ვერ უზრუნველყოფს კურსდამთავრებულთა ჯეროვან მომზადებას მოქმედი პროგრამების ფარგლებში. საშუალო სკოლადამთავრებულთა საბოლოო ნიშნები სრულად არ ასახავენ მათ რეალურ ცოდნის დონეს. ცალკეულ სასკოლო პედაგოგიურ კოლექტივებში მოსწავლეთა ცოდნის შემოწმება-შეფასებაში კვლავ შეიმჩნევა არაობიექტურობის, ლიბერალიზმისა და პროტექციონიზმის შემთხვევები. რიგ სკოლებში გამოსაშვებ გამოცდებზე ადგილი ქონდა საგამოცდო ინსტრუქციის უხეში დარღვევის ფაქტებს.

დაუმსახურებლად მიღებულ მაღალ ნიშნებს ამოფარებულმა მოსწავლეებმა არასრულყოფილად იციან პროგრამული მასალა სასწავლო გეგმით გათვალისწინებულ ზოგადსაგანმანათლებლო საგნებში და მიმართავენ რეპეტიტორს, რათა კერძოდ მოემზადონ უმაღლეს სასწავლებლებში შესასვლელად. ყოველივე ეს ნაყოფიერ ნიადაგს ქმნის არალეგალური კერძო რეპეტიტორების განვითარებისათვის და ზიანს აყენებს სკოლისა და მასწავლებლის ავტორიტეტს.

ნიშანდობლივია, რომ ბევრ შემთხვევაში სკოლა მოქცეულია იმ მშობლების არაჯანსაღი გავლენის ქვეშ, რომლებიც მოითხოვენ თავიანთი შვილებისათვის დაუმსახურებლად მაღალი ნიშნების დაწერას და ჯილდოების გაცემას, ხოლო იქ, სადაც ეს არ ხერხდება, ცდილობენ შვილი სხვა სკოლას შეაფარონ. ასეთი „აქტიური“ მშობლების ზეგავლენით ზოგიერთი სკოლის დირექტორი და მასწავლებელი გამიზნულად უმაღლებს საბოლოო ნიშნებს მოსწავლეთა იმ

ნაწილს, რომელიც წინასწარ არის აღიარებული როგორც „პოტენციური მედალოსნები“ და უფრო მეტს ზრუნავს ხუთოსან და მედალოსან მოსწავლეთა რიცხვის ხელოვნურ ზრდაზე, ვიდრე მოსწავლეთა ცოდნის ხარისხის ამაღლებისათვის, ჩამორჩენილ და მეორეწლიან მოსწავლეთა მინიმუმამდე დაყვანისათვის, რაც საყოველთაო საშუალო განათლების კანონის პირობებში სკოლის უმნიშვნელოვანესი სახელმწიფო ფუნქციაა.

ზემოაღნიშნული და სხვა უხეში დარღვევები იმაზე მიუთითებს, რომ სახალხო განათლების ადგილობრივი ორგანოების ხელმძღვანელებმა ჯერ კიდევ ვერ შესძლეს სათანადო წესრიგის დამყარება მოსწავლეთა ცოდნის შემოწმება-შეფასების საქმეში. მათ ბრძოლას სასკოლო ცხოვრების ამ მანკის წინააღმდეგ, უმთავრესად, შემთხვევითი და ეპიზოდური ხასიათი აქვს. განათლების განყოფილებებსა და სასკოლო პედაგოგიურ კოლექტივებში არ არის შექმნილი მაღალპრინციპული მომთხოვნელობისა და შეურიგებლობის ატმოსფერო სკოლის იმ მუშაკთა მიმართ, რომლებიც უხეშად არღვევენ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის წესდებებს და უპასუხისმგებლოდ ეკიდებიან დაკისრებულ მოვალეობას, რითაც ხელს უწყობენ ოქროს მედლისა და მაღალქულიანი ატესტატის უსაფუძვლო მაძიებელთა მომრავლებას. უფრო მეტიც, ზოგიერთი რაიონის (ქალაქის) განათლების განყოფილება, მათი სარეცენზიო კომისიები უპასუხისმგებლოდ მოეკიდნენ ოქროს მედლით დასაჯილდოებელ მოსწავლეთა ნამუშევრების განხილვის საქმეს, გამოავლინეს აშკარა ლიბერალიზმი და საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროში წარმოადგინეს ისეთი ნაშრომები, რომლებიც არ იმსახურებენ შეფასება „5“-ს.

სკოლის, რაიონული და საქალაქო კომისიების მიერ ზოგიერთი ოქროს მედლის კანდიდატის საგამოცდო ნაშრომებზე შედგენილი რეცენზიები არ შეესაბამებოდა ნამუშევრების ფაქტიურ დონეს. ნაშრომები ფასდებოდა „5“-ზე მაშინაც კი, როდესაც თემის შინაარსი არ პასუხობდა სათაურს და არასრულყოფილად იყო გაშლილი. ნაშრომებში დაშვებული იყო ფაქტობრივი, ორთოგრაფიული და პუნქტუაციური შეცდომები. მათემატიკაში „5“-ზე შეფასებულ ნამუშევრებში არ ჩანდა მოსწავლეთა მათემატიკური მსჯელობისა და

დასაბუთების, ახალი სიმბოლიკის გამოყენების უნარი და სხვ. უმაღლესი ქულით შეფასებული საგამოცდო ნაშრომების ნაწილში გაპარული იყო ორი და მეტი შეცდომა. ყოველივე ამის გამო გასულ სასწავლო წელს განათლების სამინისტროში 51 ოქროს მედლის კანდიდატს უარი ეთქვა დაჯილდოებაზე.

სასკოლო, რაიონული და საქალაქო კომისიების ოქროს მედლის მადიებელთა ცოდნის ლიბერალურმა შეფასებამ და შემდგომში მათ მიმართ განათლების სამინისტროს მიერ მიღებულმა ობიექტურმა და პრინციპულმა გადაწყვეტილებამ გამოიწვია მშობელთა ერთი ნაწილის მიერ საჩივრების დაგზავნა სხვადასხვა ორგანოებში. საჩივრების უმრავლესობაში აღნიშნული იყო, რომ მათი შვილები წლების მანძილზე „ხუთოსნებად“ ითვლებოდნენ. ამ მოსწავლეთა საგამოცდო ნაშრომებში დაშვებული შეცდომები კი მიუთითებენ ლიტერატურისა და მათემატიკის სასკოლო კურსის სხვადასხვა საკითხებში მოსწავლეთა არამყარ და არასისტემატურ ცოდნაზე.

უმაღლეს სასწავლებლებში მისაღები გამოცდების შედეგებმა, აბიტურიენტთა წერიითი ნაშრომების ანალიზმა კიდევ უფრო სრულად გამოავლინა ჩარვეზები საშუალო სკოლადამთავრებულთა მიერ პროგრამული მასალის ცოდნაში და ნაკლოვანებები მათი ცოდნის ობიექტურად შეფასებაში. სკოლადამთავრებულთა დიდი ნაწილი, მათ შორის მაღალჭულიანი ატესტატის მქონენი და ცალკეული მედალოსნები, ვერ ახერხებენ მისაღებ გამოცდებზე დადებითი ნიშნის მიღებას. ქ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში, საქართველოს ვ. ი. ლენინის სახელობის პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში და თბილისის სამედიცინო ინსტიტუტში მისაღებ გამოცდებზე არადამაკმაყოფილებელი შეფასება მიიღო 3457 აბიტურიენტმა, მათ შორის თხუთმეტმა ოქროს მედალოსანმა, 1079 — „5“ ქულიანი, 2363 — „4,5“ ქულიანი ატესტატის მფლობელმა. კურსდამთავრებულთა საგრძნობმა ნაწილმა განსაკუთრებით არადამაკმაყოფილებელი მომზადება გამოამქლავნა მშობლიურ ენასა და ლიტერატურაში, მათემატიკაში, ფიზიკასა და ქიმიაში.

1978—1979 სასწავლო წელს ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში გამოსაშვები და 1979 წელს რესპუბლიკის უმაღლეს სასწავ-

ლებლებში მისაღები გამოცდების დროს გამოვლინებული ნაკლებ-
ნების აღმოფხვრის მიზნით კოლეგიამ

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა :

1. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებმა, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის, ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველომ, რესპუბლიკის ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებებმა:

1.1. კოლეგიებსა და სახალხო განათლების საბჭოს სხდომებზე, განიხილონ 1978—1979 სასწავლო წელს გამოსაშვები და 1979 წელს რესპუბლიკის უმაღლეს სასწავლებლებში მისაღები გამოცდების შედეგები, დასახონ და განახორციელონ ღონისძიებანი ამ საქმეში გამოვლინებულ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად;

1.2. აამალონ სკოლის ხელმძღვანელებისა და მასწავლებლების პერსონალური პასუხისმგებლობა მოსწავლეთა ცოდნის ობიექტურად შეფასების საქმეში, გადამჭრელი ბრძოლა გამოუცხადონ ატესტატის საშუალო არითმეტიკული ქულის ხელოვნურად გაზრდის მიზნით მიმდინარე, მეოთხედური და წლიური ნიშნების არასწორად გამოყვანის შემთხვევებს, რაც ხელს უწყობს ოქროს მედლისა და მაღალქულიანი ატესტატის უსაფუძვლო მიძიებელთა მომრავლებას, დეზორგანიზაცია შეაქვს კურსდამთავრებულთა პროფესიულ ორიენტაციაში;

— განიხილონ იმ მასწავლებელთა და მეთოდისტთა პერსონალური პასუხისმგებლობის საკითხი, რომლებიც მიწვეულნი იყვნენ კომისიებში და თავი ვერ გაართვეს მათზე დაკისრებულ მოვალეობას, ნამუშევრების გასწორებისას გამოავლინეს არაკვალიფიციურობა, უპრინციპობა და ლიბერალიზმი;

1.3. უმკაცრესი ზომები მიიღონ იმ მასწავლებელთა მიმართ, რომელთა ხუთოსანმა კურსდამთავრებულებმა უმაღლეს სასწავლებლებში მისაღებ გამოცდებზე არადამაკმაყოფილებელი შეფასება დაიმსახურეს. მათთვის კვირეული დატვირთვის განსაზღვრისას გაითვალისწინონ დამამთავრებელ კლასებში საათების მიცემის მიზანშეწონილობა;

1.4. მოსწავლეთა ცოდნაში გამოვლინებული ხარვეზების აღმო-

საფხვრელად 1979—1980 სასწავლო წლის ბოლომდე შეისწავლონ ამ გადაწყვეტილებისა და სკოლების სამმართველოს ცნობაში დასახელებული სკოლების სასწავლო-აღმზრდელი მუშაობა, გააანალიზონ ცალკეულ საგნებში პროგრამული მასალის ათვისების მდგომარეობა და განხილვის შედეგები აცნობონ განათლების სამინისტროს 1980 წლის 1 ივნისამდე.

2. მასწავლებელთა მუშაობაზე არადამაკმაყოფილებელი კონტროლისათვის, მოსწავლეთა ცოდნის შემოწმება-შეფასებაში დაშვებული ლიბერალიზმისათვის და დაბალი მომზადების მქონე კურსდამთავრებულთა გამოშვებისათვის სკოლის დირექტორები: მ. ხეთისიაშვილი (ყვარლის 1-ლი საშუალო სკოლა), დ. ცინაძე (ასპინძის საშუალო სკოლა), დ. სტეცენკო (თბილისის 38-ე საშუალო სკოლა) იმსახურებენ სამუშაოდან განთავისუფლებას, რისთვისაც დაისვას საკითხი სათანადო საქალაქო და რაიონული საბჭოს აღმასკომების წინაშე მათი, როგორც დეპუტატების, სამუშაოდან განთავისუფლების თაობაზე თანხმობის მიცემის შესახებ.

3. მოსწავლეთა ცოდნის შეფასების საქმეში დაშვებული ლიბერალიზმისათვის, მასწავლებელთა მუშაობაზე სუსტი კონტროლისათვის, სკოლების დირექტორებს: ნ. ღამბაშიძეს (დმანისის რაიონის სოფელ ჯავახის საშუალო სკოლა), ა. შათირიშვილს (ხაშურის მე-4 საშუალო სკოლა), ა. ქერაშვილს (სიღნაღის რაიონის სოფელ ძველი ანაგის საშუალო სკოლა), შ. აბაშიძეს (საჩხერის რაიონის სოფელ ჭალის საშუალო სკოლა), ნ. ოთარაშვილის (გურჯაანის რაიონის სოფელ ჩუმლაყის საშუალო სკოლა), პ. გზირიშვილს (ადიგენის რაიონის სოფელ უდეს 1-ლი საშუალო სკოლა), რ. ნეფარიძეს (ჭიათურის 1-ლი საშუალო სკოლა), მ. წერეთელს (ჭიათურის მე-2 საშუალო სკოლა), ა. წიკლაურს (თელავის მე-3 საშუალო სკოლა), ლ. კაკულიას (თელავის მე-4 საშუალო სკოლა), ე. ადიკაშვილს (კასპის 1-ლი საშუალო სკოლის დირექტორის მოადგილეს), ნ. ფილიშვილს (თბილისის მე-11 საშუალო სკოლის დირექტორის მოვალეობის შემსრულებელს) გამოეცხადოთ სასტიკი საყვედური.

სკოლის დირექტორებს: შ. გალდავაძეს (თბილისის მე-12 საშუალო სკოლა), კ. სიმონგულოვს (თბილისის 26-ე საშუალო სკოლა), ო. ლომიძეს (თბილისის 55-ე საშუალო სკოლა), გ. ეპიტაშვილს (თბილისის 57-ე საშუალო სკოლა), რ. სურგულაძეს (თბილისის 101-ე

საშუალო სკოლა), ნ. ქავთარაძეს (თბილისის 123-ე საშუალო სკოლა), ვ. ჩიტიშვილს (თბილისის 130-ე საშუალო სკოლა), ა. ჩაფიძეს (თბილისის 147-ე საშუალო სკოლა), გ. ღლონტს (ყვარლის მე-2 საშუალო სკოლა), ნ. შუბლაძეს (მახარაძის მე-2 საშუალო სკოლა), ს. ბოსტოლანაშვილს (სიღნაღის რაიონის სოფელ წნორის მე-3 საშუალო სკოლა), მ. ხალვაშს (ლანჩხუთის 1-ლი საშუალო სკოლა), დ. მოისწრაფიშვილს (ლანჩხუთის მე-3 საშუალო სკოლა), გ. ჯაფარიძეს (მესტიის 1-ლი საშუალო სკოლა), მ. გაგლოევს (ქარელის მე-3 საშუალო სკოლა), ა. ნოზაძეს (ხაშურის მე-3 საშუალო სკოლა), ვ. პაიჭაძეს (რუსთავის მე-17 საშუალო სკოლა) გამოეცხადოთ საყვედური.

4. აღინიშნოს თბილისის 23-ე, 56-ე, მე-60, 134-ე, 139-ე, 124-ე, 154-ე, 49-ე, 53-ე, 144-ე, 153-ე, ქ. ქუთაისის მე-2, მე-4, მე-19, 32-ე, ჭიათურის მე-2, ტყიბულის მე-6, ქ. ზუგდიდის მე-5, წყალტუბოს რუსული, ბათუმის მე-6, მე-17, ქედის რაიონის სოფელ მახუნცეთის სკოლა-ინტერნატის, ქობულეთის რაიონის სოფლების წყავარის, გიორგაძეების, ხელვაჩაურის რაიონის სოფელ ახალსოფლის, გალის რაიონის სოფელ ნაბაკევის, ოჩამჩირეს 1-ლი და კოჩარის, მესტიის რაიონის სოფელ მულახის, თიანეთის საშუალო, წითელწყაროს რაიონის სოფელ ზემოქედის, ცხაკაიას 1-ლი და მე-2, ჩხოროწყუს 1-ლი და სოფელ ჭოლის, ამბროლაურის 1-ლი და მე-2, აზმეტის 1-ლი და მე-2, დუშეთის მე-2, ლავოდების 1-ლი და მე-2, წალკის რაიონის სოფელ ბეშტაშენის საშუალო სკოლების დირექტორებისა და მათი მოადგილეების არადაამაკმაყოფილებელი მუშაობა მოსწავლეთა ცოდნის ობიექტურად შეფასების საქმეში.

5. მიღებულ იქნას ცნობად, რომ მოსწავლეთა ცოდნის შეფასებაში დაშვებული დარღვევებისათვის სკოლის დირექტორებს: ნ. დუმბაძეს (თბილისის მე-5 საშუალო სკოლა), შ. მანჯგალაძეს (თბილისის მე-10 საშუალო სკოლა), ს. მელაძეს (თბილისის 29-ე საშუალო სკოლა), მ. მგელაძეს (თბილისის 30-ე საშუალო სკოლა), გ. გელაშვილს (თბილისის 48-ე საშუალო სკოლა), ე. რუხაძეს (თბილისის 140-ე საშუალო სკოლა), ი. ხაჩიძეს (თბილისის 155-ე საშუალო სკოლა), ლ. მებურთიშვილს (თბილისის 161-ე საშუალო სკოლა) თბილისის სახალხო განათლების სამმართველოს მიერ დაედოთ მკაცრი ადმინისტრაციული სასჯელი.

6. მიღებულ იქნას ცნობად, რომ სიღნაღის საშუალო სკოლის დირექტორები ე. ჩალაბაშვილი განათავისუფლებულია დაკავებული თანამდებობიდან. დ. ზუბიტაშვილი (ყვარლის მე-3 საშუალო სკოლა) ახლადდანიშნულია, ხოლო დ. ხუსკივაძე (კასპის 1-ლი საშუალო სკოლა) და დ. ადეიშვილი (ვანის შუამთის საშუალო სკოლა) გადაყვანილნი არიან სხვა სამუშაოზე.

7. ოქროს მედლის კანდიდატთა საგამოცდო ნამუშევრების ლიბერალურად შეფასებისათვის, არაპრინციპულობისათვის და სარეცენზიო კომისიების არასათანადო ხელმძღვანელობისათვის ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველოს სასკოლო ინსპექტორებს მ. ცხოიძესა და მ. თათევესოვს, ქ. თბილისის ოქტომბრის, პირველი მაისისა და ორჯონიკიძის რაიონების სარეცენზიო კომისიების თავმჯდომარეებს ს. ტიტოიანს, დ. ბუაძეს, ნ. გოგოლაძეს, გ. ჭავჭავიშვილს გამოეცხადოთ საყვედური.

8. დაქვემდებარებული საშუალო სკოლების მუშაობაზე სუსტი კონტროლისა და ხელმძღვანელობისათვის, რამაც გამოიწვია ზოგ სკოლაში მოსწავლეთა ცოდნის შეფასებაში უხეში შეცდომები, ქ. თბილისის ოქტომბრის, კასპის, ყვარლის, ასპინძისა და ზაშურის რაიონების განათლების განყოფილებათა გამგეებს შ. გორგიძეს, გ. შაქარაშვილს, რ. შავგულიძეს, დ. ზედგენიძეს და შ. ლაბაძეს გამოეცხადოთ სასტიკი საყვედური, ხოლო დმანისისა და ადიგენის რაიონების განათლების განყოფილებათა გამგეებს მ. თაბაგარსა და პ. მეჩაბიშვილს გამოეცხადოთ საყვედური.

მიღებულ იქნას ცნობად, რომ სკოლების მუშაობაზე სუსტი კონტროლისა და ხელმძღვანელობისათვის სიღნაღის რაიონის განათლების განყოფილების გამგეს ამხ. ელ. დალაქიშვილს დაედო მკაცრი პარტიული სასჯელი.

9. გამოცდების ჩატარების ორგანიზაციაში დაშვებული შეცდომებისათვის, რაც გამოიხატება საგამოცდო ინსტრუქციის უხეშ დარღვევებსა და სკოლების მუშაობაზე არასათანადო კონტროლით, მარნეულის რაიონისა და წყალტუბოს ზონის განათლების განყოფილებათა გამგეებს გ. ნაბიევასა და შ. ინსარიძეს გამოეცხადოთ საყვედური.

10. გადაწყვეტილების შინაარსი და სკოლების სამმართველოს ცნობა დაიბეჭდოს გაზეთ „სახალხო განათლებაში“ (ამხ. ნ. შველიძე).

11. აღნიშნული გადაწყვეტილება და სკოლების სამმართველოს ცნობა „რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში 1978-1979 სასწავლო წლის გამოსაშვები გამოცდებისა და კურსდამთავრებულთა უმაღლეს სასწავლებლებში მისაღები გამოცდების შედეგების შესახებ“ დაეგზავნოს სახალხო განათლების ადგილობრივ ორგანოებს და დაიბეჭდოს სამინისტროს ბრძანებათა და ინსტრუქციათა კრებულში.

12. კონტროლი ამ გადაწყვეტილების შესრულებაზე განახორციელოს სკოლების სამმართველომ (ამხ. კ. სუჯაშვილი).

კოლეგიის თავმჯდომარე
მინისტრი

მ. ქინკლაძე

რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში 1978—1979
სასწავლო წლის გამოსაშვები გამოცდებისა და კურსდამთავრებულ-
თა უმაღლეს სასწავლებლებში მისაღები გამოცდების შედეგების
შ ე ს ა ხ ე ბ

1978—1979 სასწავლო წელს რესპუბლიკის სკოლებში, ძირითადად, ორგანიზებულად დაიწყო და საგამოცდო ინსტრუქციის შესაბამისობით ჩატარდა გამოსაშვები და საშუალო განათლების ატესტატზე ჩასაბარებელი გამოცდები. სკოლის ხელმძღვანელებისა და მასწავლებელთა საგრძნობი ნაწილი მაღალი პასუხისმგებლობის გრძნობით მოეკიდა გამოსაშვები გამოცდების მაღალ დონეზე ჩატარებისა და მოსწავლეთა ცოდნის ობიექტურად შეფასების საქმეს.

ამასთან ერთად, როგორც საინსპექტორო შემოწმებებით დასტურდება, ჯერ კიდევ მთელ რიგ სკოლებში დაბალ დონეზე დგას ხელმძღვანელობა და კონტროლი, საჭირო ყურადღება არ ექცევა მოსწავლეთა ცოდნის ხარისხს, მის სიღრმეს, სწავლების სისტემატურობას და შეგნებულობას, ზოგიერთ სკოლაში აღმოფხვრილი არ არის მოსწავლეთა ცოდნის შეფასების საქმეში არაობიექტურობა, ლიბერალიზმი, პროტექციონიზმი, უპასუხისმგებლობა. გარდა ამისა, სკოლის ზოგიერთმა ხელმძღვანელმა ვერ უზრუნველყო გამოცდებისათვის სათანადოდ მომზადება, პედაგოგიური კოლექტივების მობილიზება სკოლის ცხოვრებაში ამ უაღრესად პასუხსაგები და მნიშვნელოვანი ღონისძიებების მაღალ დონეზე ჩასატარებლად.

მოსწავლეთა ცოდნის შეფასების საქმეში არაობიექტურობის, ლიბერალიზმისა და პროტექციონიზმის ტყვეობაში მოექცა სიღნაღის საშუალო სკოლის პედაგოგიური კოლექტივი, სადაც აღინიშნა სკოლის წესდებისა და საგამოცდო ინსტრუქციის უხეში დარღვევის ფაქტებიც. სკოლამ და განათლების განყოფილებამ გამოცდები ჩაატარეს დაბალი მომთხოვნელობის ვითარებაში. ისტორია-საზოგადოებათმცოდნეობის გამოცდების ჩატარებისას საგამოცდო კომისიამ უხეშად დაარღვია ინსტრუქცია, ადგილი ქონდა კომისიის წევრთა შორის შეუთანხმებლობას ამ საგანში ოქროს მედლის კანდიდატების

ცოდნის შეფასებისას. სკოლის დირექტორმა, ამჯერად კომისიის წევრმა და გამომცდელმა მასწავლებელმა ვ. ჩალაბაშვილმა, ვერ შეძლო დაერწმუნებინა კომისიის წევრები და ოქროს მედლის კანდიდატები თ. დარჩიაშვილი, ნ. ბეჟაშვილი და ლ. ნაცვლიშვილი ცოდნის შეფასების ობიექტურობაში. შეიტყო რა, რომ მისი ქალიშვილის, ოქროს მედლის კანდიდატის მ. ზ. ოსიპოვის წერის საგამოცდო ნამუშევარი მშობლიურ ენასა და ლიტერატურაში განათლების სამინისტროში „4“-ზე შეფასდა, მან ეს წყენა ვადაიტანა ოქროს მედლის სხვა კანდიდატებზე და ტენდენციურად ჩაატარა მათი გამოკითხვა, რაც საბჭოთა პედაგოგისათვის შეუფერებელ საქციელად უნდა ჩაითვალოს. ვ. ჩალაბაშვილი წლების განმავლობაში თვითონ უწერდა „5“-ებს იმათ, ვისაც გამოსაშვებ გამოცდაზე „4“-იანები დაუწერა, არ გაუწია ანგარიში საგამოცდო კომისიის წევრთა აზრს, მოქმედებდა მხოლოდ პირადი ინტერესებიდან გამომდინარე, საგამოცდო კომისიის წევრებმა კი ხელი არ მოაწერეს საგამოცდო ოქმს და სამი დღის განმავლობაში ღიად დატოვეს მედლის კანდიდატების ნიშნები. ამ საქმეში ჯეროვან სიმაღლეზე ვერ აღმოჩნდა საგამოცდო კომისიის თავმჯდომარე ნ. ტალიაშვილი და განათლების განყოფილების გამგე იგივე საგამოცდო კომისიის წევრი ელ. დალაქიშვილი, რომელმაც ამ საკითხის გადაწყვეტაში გამოიჩინა უპრინციპობა და არ მიიღო ზომები საგამოცდო ინსტრუქციის დარღვევის აღსაკვეთად.

გამოსაშვები გამოცდების ჩატარება ინსტრუქციის უხეში დარღვევებით აღინიშნა მარნეულის, საჩხერის, წყალტუბოსა და თერჯოლის რაიონების რიგ სკოლებში. მოსწავლეთა წერიითი ნამუშევრების გასწორებისა და შეფასების გარეშე ჩატარდა ზეპირი გამოცდები ქართულ ლიტერატურაში მარნეულის რაიონის კაჩაგანის მე-2 საშუალო სკოლაში (დირექტორი მ. მ. ალიევა), წერეთლის საშუალო სკოლაში (დირექტორი თ. მოდებაძე) ნაწერები 5 ივნისსაც არ იყო გასწორებული, ხოლო ამ სკოლის მოსწავლეთა საგამოცდო ნამუშევრები საგნის მასწავლებელს მ. პ. აბრამიშვილს სახლში ქონდა წაღებული. ამავე რაიონის სკოლებში ადგილი ქონდა გამოცდებზე მოსწავლეთა და მასწავლებელთა დაგვიანებით გამოცხადების შემთხვევებს. იყო ფაქტები, როდესაც გამოცდებს არ ესწრებოდნენ

გახათლების განყოფილების წარმომადგენლები. საგამოცდო და სპორტულ კონსულტაციო ცხრილები ინსტრუქციის დარღვევით იქნა შედგენილი კაჩაგანის მე-2, ტაზაკინდის, ლეჟბადინის სკოლებში (დირექტორები: მ. მ. ალიევი, ი. ტაგიევი, ს. სულეიმანოვი).

წყალტუბოს ზონის უმრავლეს სკოლაში გამოცდები დაინიშნა დასვენების დღეებში, კონსულტაციები კი იმ დღეს, როდესაც კონსულტანტები გამოცდებზე იყვნენ დაკავებულნი (დირექტორები: ო. კობახიძე, უ. ჯიქია). არასწორად იყო დაცული შუალედები საგამოცდო საგნებს შორის: ალგებრასა და ანალიზის საწყისებისათვის ერთი დღე იყო გათვალისწინებული, ხოლო ისტორია-საზოგადოებათმცოდნეობისათვის 7 დღე და სხვ.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს 1976 წლის 18 აგვისტოს № 750 ბრძანების „ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების მოსამზადებელ და პირველ კლასებში ბავშვთა ჩარიცხვის, სკოლიდან სკოლაში მე-10 და სხვა კლასების მოსწავლეთა გადაყვანის შესახებ“ შეუსრულებლობასა და დარღვევას ქონდა ადგილი თბილისის 38-ე საშუალო სკოლაში, რაც შემდეგში გამოიხატა: ოქტომბრის რაიონის განათლების განყოფილებამ (გამგე შ. გორგოძე) ნება დართო 37-ე საშუალო სკოლის X კლასის ხუთოსანი მოსწავლის (იგი ოქროს მედლის კანდიდატი იყო) მშობელს შვილის სხვა, კერძოდ, 38-ე საშუალო სკოლაში გადაყვანის შესახებ, თუმცა ამისათვის არავითარი პედაგოგიური დასაბუთება არ არსებობდა. ამხ. შ. გორგოძემ უტყუარ საფუძვლად მიიჩნია მშობლის განცხადება, არ მოითხოვა 37-ე საშუალო სკოლის დირექციის წერილობითი დასაბუთებული პედაგოგიური დასკვნა-მოსაზრება მოსწავლის სხვა სკოლაში გადაყვანის აუცილებლობის შესახებ და ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველოსთან შეთანხმების გარეშე დაავალა 38-ე საშუალო სკოლის დირექტორს ამხ. დ. პ. სტეცენკოს ბავშვის X კლასში ჩარიცხვა. თავის მხრივ ამხ. დ. პ. სტეცენკო კრიტიკულად არ მიუღდა საკითხს და უპრინციპობა გამოიჩინა ამ საქმეში, აღნიშნულმა მდგომარეობამ ეჭვი დაბადა სკოლის სხვა მშობლებს შორის, რადგან 1978—1979 სასწავლო წელს 37-ე საშუალო სკოლაში იყო ოქროს მედლის 7 კანდიდატი, ხოლო 38-ე საშუალო სკოლაში — 2. მათიქრებელია, რომ მოსწავლის გადაყვანა სხვა სკოლაში განპირო-

ბებული იყო ამ გარემოებითაც, აღსანიშნავია ისიც, რომ 38-ე საშუალო სკოლის დირექტორმა აზ. დ. პ. სტეცენკომ განათლების სამინისტროდან თანხმობის მიღების გარეშე ოქროს მედლის კანდიდატის მშობლებს ხელზე მისცა პედაგოგიური საბჭოს ოქმის ამონაწერი მოსწავლისათვის ოქროს მედლის მინიჭების შესახებ მაშინ, როდესაც ამის უფლება მას არ ქონდა.

F-4770

რიგი სკოლების საგამოცდო კომისიის წევრები არაკეთილსინდისიერად მოეკიდნენ მოსწავლეთა ცოდნის შემოწმება-შეფასებას, არ ახორციელებდნენ მკაცრ და ბოლომდე სამართლიან მოთხოვნებს, ყოველთვის ვერ ამჩნევდნენ მოსწავლეთა მიერ დაშვებულ შეცდომებს, თავგამოდებით იცავდნენ იმ მოსწავლეთა ნაშუშევრებს, რომლებსაც ზემდგომმა კომისიებმა ნიშანი ჩამოაკლეს. ცდილობდნენ გაემართლებინათ მათში შემჩნეული შეცდომები. ამ მხრივ აღსანიშნავია ქ. თბილისის 23-ე და 55-ე, 155-ე და სხვა საშუალო სკოლების მასწავლებლების: მ. კორძაძის, ვ. კალანდაძის და სხვათა არასწორი მოქმედება, ზოგ სკოლაში გამოცდებზე ადგილი ქონდა გადაწერის, ნაშუშევრების ჩასწორების შემთხვევებსაც. მარნეულის რაიონის კულარის საშუალო სკოლის (დირექტორი ბ. ახმედოვი) მე-8 კლასის ალგებრის წერით გამოცდაზე მოსწავლეები ერთმანეთისაგან იწერდნენ მასწავლებლის ნ. აბასოვის მიერ გამოყვანილ მაგალითებს.

აღსანიშნავია ისიც, რომ ზოგი რაიონის (ქალაქის) განათლების განყოფილება უპასუხისმგებლოდ მოეკიდა სკოლებიდან წარმოდგენილ ოქროს მედლით დასაჯილდოებელ მოსწავლეთა მასალების განხილვის საქმეს, როგორც შემოწმებით დადგინდა, მათ წარმოადგინეს ისეთი ნაშუშევრები, რომლებიც არ იმსახურებდნენ „5“-ს, უფრო მეტიც, ზოგჯერ გამოდიოდნენ ნიშანდაკლებულ მოსწავლეთა „ქომაგებად“. ასე, მაგალითად ქ. თბილისის 34-ე საშუალო სკოლის ოქროს მედლის ერთ-ერთ კანდიდატს მშობლიურ ლიტერატურაში სკოლის მიერ დაწერილი „4“ რაიონის განათლების განყოფილებამ (გამგე — შ. გორგოძე, კომისიის თავმჯდომარე ს. ს. ტიტოიანი) აუმაღლა „5“-ზე იმ მოტივით, რომ თითქოს მოსწავლე ავად იყო გამოცდის დროს (?!). ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველოს კომისიამ (ლ. ბირიუკოვა, ი. ბურშტეინი, ლ. კორჩენაია, დაამ-

ქ. მარტინის ნახ. ნახ.

ტკიცა ნიშანი „5“ ისე, რომ არ მიიღო მხედველობაში აღნიშნულ ნაშრომში დაშვებული შეცდომები.

მედლის კანდიდატების წერითი ნამუშევრების ლიბერალურად შეფასების შემთხვევებს ადგილი ქონდა:

ქართულ ენასა და ლიტერატურაში ქ. ქ. ზუგდიდში (რ. მიქენაია, ლ. იზორია), ქუთაისში (მ. ჩოგოვაძე, მ. კიკნაძე, ნ. სარალიძე), ლანჩხუთის (ბ. კუნჭულია, მ. კუკულაძე, დ. მგელაძე, თ. ლომაძე, ვ. ბილიხოძე), მცხეთის (დ. ძირია, ნ. ბრაჭული, ა. ამონაშვილი, ა. ვარდანაშვილი, მ. მგალობლიშვილი), გორის (თ. კალანდაძე, ვ. ჩიკოძე, ვ. მთვარელაძე), თიანეთის (რ. კვიციანი, ქ. ბაღურაშვილი, ნ. მახაროვა, თ. მამულაშვილი), თელავის (ნ. ნაზირიშვილი, ნ. კუხიანიძე, ქ. ხშიადაშვილი), ხაშურის (ელ. ციციშვილი, ტ. მეკრავიშვილი) რაიონებში.

რუსულ ენასა და ლიტერატურაში — ქ. თბილისის ორჯონიკიძის (რ. ი. დავითაშვილი, თ. ტოლსტოვა, ა. ამირხანოვა, უ. პროხოროვა, ლ. ლეონიძე, ლ. ივანოვა), ოქტომბრის (ს. ს. ტიტოიანი, ი. მეგრელიშვილი, ვ. ფედოროვა), 26 კომისრის (ო. შელემეტიევი, ლ. დიმიტრიევი, ვ. კოსიხი), ლავოდხის (მ. ზურაშვილი, ე. ღვინიაშვილი), წალკისა და თეთრიწყაროს რაიონებში.

მათემატიკაში ნამუშევრების გასწორების საქმეს ნაკლები პასუხისმგებლობით მოეკიდნენ ქ. თბილისის პირველი მაისის, ოქტომბრის, 26 კომისრის, ორჯონიკიძის რაიონების განათლების განყოფილებებთან შექმნილი კომისიები.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს ოქროს მედლით დასაჯილდოებელ კანდიდატთა საგამოცდო წერითი ნამუშევრების განმხილველმა კომისიებმა სულ ნიშანი დააკლო მედლის 51 კანდიდატს. ლენინის რაიონის განათლების განყოფილების მიერ (გამგე რ. გურგენიძე) წარმოდგენილი მედლის 13 კანდიდატის ნამუშევრიდან ნიშანი დააკლდა 3-ს; პირველი მაისის რაიონის (გამგე რ. გახელაძე) 25 მედლის კანდიდატის ნამუშევრიდან 10-ს; 26 კომისრის რაიონის (გამგე ზ. ბუაძე) 14 კანდიდატიდან 3-ს; ოქტომბრის რაიონის (გამგე შ. გორგოძე) 21 კანდიდატიდან — 7-ს; თეთრიწყაროს რაიონის (გამგე — ლ. ჯინჯიხაძე) 7 კანდიდატიდან — 3-ს; თელავის რაიონის (გამგე ა. თვალაშვილი) 9 კანდიდატიდან — 1; თიანეთის რაიონის (გამგე ვ. ოზგაძე) 5 კანდიდატიდან — 1-ს;

ლანჩხუთის რაიონის (გამგე გ. ქინქლაძე) 7 კანდიდატიდან — 1-ს; მცხეთის რაიონის (გამგე ო. აბესაძე) 3 კანდიდატიდან 1-ს; სიღნაღის რაიონის (გამგე ელ. დალაქიშვილი) 8 კანდიდატიდან — 5-ს; წალკის რაიონის (გამგე რ. მეღტონიანი) 2-დან 1-ს; წყალტუბოს ზონის (გამგე მ. ინასარიძე) 2 კანდიდატიდან — 2-ს; ქ. ფოთის (გამგე ა. ხოჭოლავა) 4 კანდიდატიდან 1-ს; ქ. გორის (გამგე ნ. კახნიაშვილი) 5-დან 1-ს; ქ. ზუგდიდის (კ. მიქაია) 4-დან 2-ს და ა. შ.

ამ მიმართულებით უნდა აღინიშნოს ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველოს და მასთან შექმნილი ოქროს მედლის კანდიდატთა ნაშრომების განმზილველი კომისიის მინდობილი საქმისადმი არაპრინციპული მიდგომა, რის შედეგადაც ქალაქის სახალხო განათლების სამმართველოს მიერ წარმოდგენილ 30 კანდიდატს სამინისტროში უარი ეთქვა ოქროს მედლით დაჯილდოებაზე. მათ შორის იყვნენ ისეთებიც, რომლებსაც სკოლამ და რაიონულმა კომისიებმა უარი უთხრეს ოქროს მედლით დაჯილდოებაზე. თავის მხრივ კი ქალაქის კომისიამ (მ. ცხოიძე, მ. თათევოსოვი, ლ. ბირიუკოვა, ი. ბურშტეინი, ნ. კალინიჩენკო, ნ. ახობაძე, მ. ყირმელაშვილი, ლ. გამყრელიძე, ნ. მამუჩიშვილი, თ. ბურჯანაძე, ც. ჯალიაშვილი და სხვ.) დაუმსახურებლად კვლავ „5“-ზე შეაფასა ისინი, თუმცა ნაშრომებში დაშვებული შეცდომების რაოდენობა არ იძლეოდა ამის საშუალებას (ქ. აკობაშვილი — 37-ე საშუალო სკოლა, ნ. დავითაშვილი — 34-ე საშუალო სკოლა, ზ. ჩიქოვანი 140-ე საშუალო სკოლა, მ. ნინოშვილი — მე-2 გახანგრძლივებული საშუალო სკოლა, გ. კვასხვაძე — 130-ე საშუალო სკოლა, გ. ზირაქიშვილი — 155-ე საშუალო სკოლა, ქ. გოგიჩაძე — 144-ე საშუალო სკოლა, მ. თევზაძე — მე-19 საშუალო სკოლა). ასევე არადამაკმაყოფილებლად იქნა შემოწმებული დანარჩენი 22 ოქროს მედლის კანდიდატის ნამუშევარიც. განსაკუთრებით უნდა აღინიშნოს ი. ველიანის, ნ. დავითაშვილის, გ. ზირაქიშვილის, მ. ცერცვაძისა და ე. ნარინდოშვილის ნამუშევრების შეფასების დროს დაშვებული ლიბერალიზმი და უპრინციპობა.

აღსანიშნავია ის გარემოებაც, რომ ქ. თბილისის სახალხო განათლების სამმართველომ „1978—1979 სასწავლო წელს თბილისის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების ოქროს მედალოსან, „5“ და „4,5“ ქულიანი ატესტატის მქონე კურსდამთავრებულთა უმაღლეს

სასწავლებლებში მისაღები გამოცდების შედეგების შესახებ“ საქართველოს განხილვისას ყურადღება არ გაამახვილა ზემოაღნიშნულ ნასწავლებლებზე, დაშვებული შეცდომების გამო არ იმსჯელა სასკოლო, სარაიონო და საქალაქო კომისიების წევრთა პასუხისმგებლობაზე, არ გააანალიზა ამ საქმეში არსებული ნაკლოვანებების გამომწვევი მიზეზები და შემოიფარგლა მხოლოდ უმაღლეს სასწავლებლებში ჩატორილ კურსდამთავრებულთა ციფრობრივი მასალების განხილვითა და მის შედეგებზე ქალაქის სკოლების მუშაკთა დასჯით. გასათვალისწინებელია ისიც, რომ ქ. თბილისში მაღალქულიანი ატესტატები მიიღო 2209 მოსწავლემ, მათგან, არასრული (მხოლოდ სამი ინსტიტუტის) მონაცემებით, უმაღლეს სასწავლებლებში მისაღები გამოცდებზე ჩაიჭრა — 1053, ე. ი. 51%.

ოქროს მედალოსნობის კანდიდატთა საგამოცდო ნამუშევრების გასწორებისადმი სასკოლო, რაიონული და საქალაქო კომისიების ლიბერალურმა და არაპრინციპულმა დამოკიდებულებამ საფუძველი მისცა ზოგიერთი მათგანის მშობლებს ეჭვი შეეტანათ სამინისტროს კომისიის მიერ გამოტანილი დასაწყობების სამართლიანობაში და აღეძრათ საჩივრები სხვადასხვა ზემდგომ ორგანოებში. საჩივრების უძრავლესობაში აღნიშნული იყო, რომ მათი შვილები წლების მანძილზე „ხუთოსნებად“ ითვლებოდნენ, თუმცა ამ მოსწავლეთა საგამოცდო ნაშრომებში დაშვებული შეცდომები აშკარად მიუთითებენ ლიტერატურისა და მათემატიკის სასკოლო კურსის სხვადასხვა საკითხებში მოსწავლეთა არამყარ და არასისტემატურ ცოდნაზე. აღნიშნული უმაღლეს სასწავლებლებში მისაღები გამოცდებზეც დადასტურდა. იმ კურსდამთავრებულების დიდმა ნაწილმა, რომელსაც განათლების სამინისტროში უარი ეთქვა ოქროს მედალით დაჯილდოებაზე, მისაღები გამოცდებზე ვერ შეძლო სკოლაში მიღებული ნიშნების გამართლება, ნაწილი ჩაიჭრა:

ქ. თბილისის მე-17 საშუალო სკოლიდან მ. რ. იოსებაშვილი — ფიზიკაში (დირექტორის მოვალეობის შემსრულებელი — ლ. მ. ფილიშვილი), მე-19 საშუალო სკოლიდან გ. ბ. თევზაძე — ქიმიაში (ყოფილი დირექტორი რ. ეჭუბოვი), 38-ე საშუალო სკოლიდან ი. ს. ველიანი — მათემატიკაში (დირექტორი დ. პ. სტეცენკო); 34-ე საშუალო სკოლიდან ნ. ი. დავითაშვილი — ბიოლოგიაში. თიანეთის რაიონის ტუშურების საშუალო სკოლიდან ნ. ნ. სისაური — ფიზიკაში

(დირექტორი ა. გ. ციხელაშვილი), ლანჩხუთის მე-3 საშუალო სკოლიდან დ. ნ. ჩიკაშუა — ფიზიკაში (დირექტორი მ. ა. მოისწრაფიშვილი), სიღნაღის საშუალო სკოლიდან ნ. კ. ხეჩოვეი — მათემატიკაში (დირექტორი — მ. ჩალაბაშვილი), ხაშურის მე-4 საშუალო სკოლიდან მ. გ. თიბილაშვილი — ფიზიკაში (დირექტორი ა. ა. შათირაშვილი), ქ. ზუგდიდის მე-5 საშუალო სკოლიდან ვ. ვ. მატუა ფიზიკაში (დირექტორი დ. ლ. აბსავეა), ნაწილს ქულები არ ეყო და ა. შ.

სწავლების საქმეში არსებული ფორმალისმი ნათლად გამოვლინდა მედლის კანდიდატებისა და უმაღლეს სასწავლებლებში მისაღებ აბიტურიენტთა დაბალ მომზადებაში მშობლიურ ენასა და ლიტერატურაში, მათემატიკასა და ფიზიკაში. საგამოცდო ნამუშევრებში დაშვებულმა შეცდომებმა გამოავლინა აღნიშნული სასწავლო დისციპლინების სასკოლო კურსის საკითხებში იმ მოსწავლეთა არამყარი და არასისტემატური ცოდნა, რომლებიც წლების მანძილზე „ხუთოსნებად“ ითვლებოდნენ.

საშუალო სკოლადამთავრებულთა უმრავლესობამ მშობლიურ ენასა და ლიტერატურაში სუსტად იცის შესწავლილი ლიტერატურული მასალა, განსაკუთრებით ტექსტები; არ გააჩნიათ ცხოვრებისეული და ლიტერატურული მოვლენების დამოუკიდებლად შეფასების უნარი, თავისუფალი თემის სწორად გააზრების, დამაჯერებელი, დასაბუთებული მსჯელობის, ლოგიკური და სურათოვანი აზროვნების ჩვევა, ღარიბია მათი ლექსიკური მარაგი, დაბალია წიგნიერება, თვალში საცემია არაფრისმთქმელი, ერთმანეთთან ლოგიკურად დაუკავშირებელი ფრაზები, პრიმიტიული აზრები, ზოგან ციტირებულია სკოლამდელი ასაკის ბავშვებისათვის განკუთვნილი ლექსები. მართო ის ფაქტი, რომ თავისუფალი თემა — „შრომაში იბადებიან გმირები“ დაწერა მედლის კანდიდატთა 15%-მა თავისთავად იმაზე მეტყველებს, რომ დაბალია წიგნიერება, საერთო განათლების დონე. ახალგაზრდებს არ ძალუძთ თხზულება დამოუკიდებლად და ორიგინალურად გააშუქონ. ამ თემასთან დაკავშირებით ვხვდებით ნაწერებს, რომელთა ძირითად ნაწილს არაფერი აქვს საერთო სათაურთან, მსჯელობა პრიმიტიული და ალოგიკურია. დაშვებულია აზრობრივი, ორთოგრაფიული, სტილისტიკური, გრამატიკული და სხვ. სახის შეცდომები. უმაღლეს სასწავლებლებში მისაღები გამოც-

დების დროს საშუალო სკოლის მაღალი ქულის მქონე კურსდამთავრებულთა ერთმა ნაწილმა ქართულ ლიტერატურაში დაბალი მომზადება გამოამჟღავნა. მათ მიერ შესრულებული ნაშრომები უმეტეს შემთხვევაში სქემატურია. მეტწილად დარღვეულია ფაქტები და ერთმანეთში არეულია მოქმედ პირთა სახეები. უხეშ სტილისტიკურ შეცდომებთან ერთად გვხვდება ფაქტობრივი შეცდომებიც, გაუმართავი წინადადებები და სხვ.

დაახლოებით იგივე სურათი გამოიკვეთა მათემატიკაშიც. კურსდამთავრებულთა ნაწილს ჯერ კიდევ არ აქვს მათემატიკის სასკოლო კურსის მტკიცე ცოდნა, არ შესწევს მათემატიკური მსჯელობისა და დასაბუთების უნარი, არა აქვს გამომუშავებული დამოუკიდებელი მუშაობის ჩვევები, მათემატიკურ გარდაქმნებში უხვად არის მცდარი ჩანაწერები, გადაშლები, ამოფხეკები, ჩამატებები. იშვიათად გვხვდება მოკლე, მათემატიკურად გამართული დასაბუთებები. შეგნებულად ვერ იყენებენ ფორმულებს, არ ჩანს მოსწავლეთა განვითარებული ლოგიკური აზროვნების უნარი, წერიითი მეტყველების კულტურა, საზრიანობა-მიხვედრილობა, პასუხისმგებლობის გრძნობა და კეთილსინდისიერება. მოსწავლეთა მიერ დაშვებულ შეცდომათა უმეტესი ნაწილი წინა კლასებში გავლილი მასალის არასაკმარის ცოდნით არის გამოწვეული. მათში ჯერ კიდევ არ არის გამომუშავებული ახალი სიმბოლიკის გამოყენების ჩვევები, ერთმანეთში ურევენ გამომდინარეობისა და ტოლფარდობის ნიშნებს, არ არიან დაუფლებულნი რიცხვითი შუალედების ჩაწერას, ვერ ანსხვავებენ სიმრავლეთა გაერთიანებასა და თანაკვეთას, რის გამოც განტოლებათა და განტოლებათა სისტემის ამოხსნისა და პასუხების ჩაწერისას დაშვებული აქვთ შეცდომები. უჭირთ რთული ფუნქციის გაწარმოება, არ იციან გრაფიკის წვერის კოორდინატების მოძებნა და სხვ.

ამასთან ერთად, საქართველოს ვ. ი. ლენინის სახელობის პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში შემსვლელ მათემატიკაში მაღალი ნიშნის მქონე აბიტურიენტთა ნაშრომების შერჩევითი გადასინჯვისას გამოვლინდა მათი დაბალი აკადემიური დონე, უმრავლესობამ არ იცის: პარალელობისა და კონგრუენტობის ნიშნების გამოყენება, ორი ფუნქციის ჯამის, ნამრავლის, განაყოფის, მრავალწევრისა და მუდმივის წარმოებულის, წარმოებულის გამოყენება ფუნქციის გა-

მოსაკვლევად, ფუნქციის სრულადობისა და კლებადობის საკმარისი პირობები, ტრიგონომეტრიულ ფუნქციათა ძირითადი თვისებები. შეკრების ფორმულები და მათი შედეგები, ფუნქციების: სინუსის, კოსინუსისა და ტანგენსის თვისებები და გრაფიკები. უხვშე შეცდომებს უშვებენ მაჩვენებლიანი, ლოგარითმული და ტრიგონომეტრიული განტოლებების ამოხსნისას და ფუნქციათა ზღვრების მაგალითების გამოყვანისას. ვერ ხსნიან ამოცანებს გეომეტრიული სხეულების მოცულობებისა და ზედაპირების გამოანგარიშებებზე. აბიტურიენტთა ნაწილს მიცემული დავალების არც ერთ საკითხზე არ გაუცია პასუხი. პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში მალაქულიანი ატესტატების მფლობელ აბიტურიენტთაგან არაღამაკმაყოფილებელი შეფასება დაიმსახურა 65,1%; ხოლო სკოლის ნიშანი შეინარჩუნა მხოლოდ 12,2%-მა.

ქ. თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტში შემსვლელ აბიტურიენტთა ფიზიკის ნამუშევართა შერჩევითი გადასინჯვისას გამოვლინდა, რომ მათი უმრავლესობა ვერ ხსნის ამოცანებს, არ იციან მექანიკური, ელექტრომაგნიტური რხევები და ტალღები, ატომისა და ატომბირთვის ფიზიკა, ელექტრომაგნიტური ინდუქცია, ელექტროსტატიკური ველის მახასიათებელი. არაზუსტად წერენ ფიზიკური სიდიდეებისა და მათი ერთეულების განსაზღვრებას, ვერ წერენ ფიზიკურ განტოლებებს ვექტორული სახით.

1979 წელს უმაღლეს სასწავლებლებში სწავლების სამივე ფორმაზე მისაღებ გამოცდებს აბარებდა 58740 აბიტურიენტი, რომელთაგან სხვადასხვა საგანში არაღამაკმაყოფილებელი შეფასება მიიღო 40.335-მა. ოქროს მედლით დაჯილდოებულ 311 კურსდამთავრებულთაგან, არასრული მონაცემებით, უგამოცდოდ ჩაირიცხა — 33, მაპროფილებელი საგნით — 107, ექსპერიმენტის წესით — 11, საერთო კონკურსით — 27, არ გასულა გამოცდაზე — 28, შეწყვიტა გამოცდები — 48, ქულა არ ეყო — 40, ჩაიჭრა — 15 (თბილისის მე-5 საშუალო სკოლიდან (დირექტორი ნ. ს. დუმბაძე, საგნის მასწავლებელი ვ. აქიტოშვილი), ქ. თბილისის 161-ე საშუალო სკოლიდან (დირექტორი ლ. მ. მებურიშვილი, საგნის მასწავლებელი — გ. ზ. შათირიშვილი), თელავის მე-4 საშუალო სკოლიდან (დირექტორი ლ. ა. კაკულია, საგნის მასწავლებელი — ვ. ვ. გოგიაშვილი), თელავ-

ვის მე-3 საშუალო სკოლიდან (დირექტორი — ა. ა. წიკლაური, საგნის მასწავლებელი — ქ. ზ. დარჩიაშვილი), ასპინძის საშუალო სკოლიდან (2) (დირექტორი დ. ი. ცინცაძე, საგნის მასწავლებელი თ. ვ. ჯვარიძე), სიღნაღის რაიონის სოფელ წნორის მე-3 საშუალო სკოლიდან (დირექტორი — ს. ს. ბოსტოლიანაშვილი, საგნის მასწავლებელი მ. ი. მჭედლაშვილი), ყვარლის 1-ლი საშუალო სკოლიდან (დირექტორი — მ. გ. ხეთისიაშვილი, საგნის მასწავლებელი მ. ა. სეფაშვილი), ყვარლის მე-3 საშუალო სკოლიდან (დირექტორი — დ. ი. ზუბიტაშვილი, საგნის მასწავლებელი — მ. ი. მოლაშვილი), კასპის 1-ლი საშუალო სკოლიდან (დირექტორი — დ. ი. ხუსკივაძე, საგნის მასწავლებელი — მ. შ. მჭედლიძე), ჭიათურის მე-2 საშუალო სკოლიდან (დირექტორი — ნ. გ. წერეთელი, საგნის მასწავლებელი — ნ. ი. მოდებაძე), დმანისის რაიონის სოფელ ჯავახის საშუალო სკოლიდან (დირექტორი ნ. ვ. ლამბაშიძე, საგნის მასწავლებელი — ნ. ი. ასლამაზიშვილი), ლანჩხუთის 1-ლი საშუალო სკოლიდან (დირექტორი გ. პ. ხალვაში, საგნის მასწავლებელი თ. ვ. ასკურავა), ქარელის მე-3 საშუალო სკოლიდან (დირექტორი — მ. გ. გაგლოჭვი, საგნის მასწავლებელი რ. ა. ახალაია), თჩამჩირის რაიონის სოფელ კოჩარის საშუალო სკოლიდან (დირექტორი — ფ. ქ. ხურცილავა, საგნის მასწავლებელი — ე. მარგვიანი).

ქ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში, საქართველოს ვ. ი. ლენინის სახელობის პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში და თბილისის სახელმწიფო სამედიცინო ინსტიტუტში მისაღებ გამოცდებზე არაღამაკმაყოფილებელი შეფასება მიიღო — 3457 აბიტურიანტმა, აქედან „5“ ქულიანი ატესტატის მფლობელმა 1079, „4,5“ ქულიანი — 2363, კურსდამთავრებულთა საგრძნობმა ნაწილმა განსაკუთრებით არაღამაკმაყოფილებელი მომზადება გამოამყვანა მშობლიურ ენასა და ლიტერატურაში, მათემატიკაში, ფიზიკასა და ქიმიაში (მშობლიურ ენასა და ლიტერატურაში ჩაიჭრა — 211, მათემატიკაში — 1934, ფიზიკაში — 874, ქიმიაში — 186 და სხვა).

1978—1979 სასწავლო წელს მაღალქულიანი ატესტატების მფლობელთაგან უმაღლეს სასწავლებლებში მისაღებ გამოცდებზე დაბალი ცოდნა გამოამყვანეს და ჩაიჭრნენ: ქ. თბილისის ლენინის სახელობის საშუალო სკოლიდან (დირექტორი — რ. გურგენიძე) მე-6, მე-10, მე-12, 48-ე, 112-ე,

114-ე, 132-ე, 154-ე, მე-3 გახანგრძლივებული დღის საშუალო სკოლები; ბის კურსდამთავრებულები; ორჯონიკიძის რაიონიდან (გამგე—ლ. მნა⁴ თობიშვილი) 52-ე, 55-ე, 56-ე, 57-ე, მე-60, 64-ე, 101-ე, 123-ე, 134-ე, 151-ე, 161-ე საშუალო სკოლების კურსდამთავრებულები; კალინინის რაიონიდან (გამგე — ელ. ძნელაძე) 49-ე, 51-ე, 53-ე საშუალო სკოლების კურსდამთავრებულები; ოქტომბრის რაიონიდან (გამგე — შ. გორგოძე) მე-5, 23-ე, 26-ე, 29-ე, 30-ე, 34-ე, 37-ე, 38-ე საშუალო სკოლების კურსდამთავრებულები; პირველი მაისის რაიონიდან (გამგე — რ. გახელაძე) მე-17, 29-ე, 35-ე, 130-ე, 140-ე, 147-ე, 155-ე, მე-2 გახანგრძლივებული დღის საშუალო სკოლების კურსდამთავრებულები; 26 კომისრის რაიონიდან (გამგე — ზ. ბუაძე) 99-ე, 139-ე საშუალო სკოლების კურსდამთავრებულები; საქარხნო რაიონიდან (გამგე — გ. კბილაშვილი) 124-ე, 145-ე, 146-ე საშუალო სკოლების კურსდამთავრებულები; კიროვის რაიონიდან (გამგე — ე. გურსკაია) 144-ე, 153-ე საშუალო სკოლების კურსდამთავრებულები. ქ. ჭიათურის 1-ლი, მე-2, ქ. ქუთაისის მე-2, მე-3, მე-4, მე-19, 32-ე; რუსთავის მე-17, ტყიბულის, მე-6, ზუგდიდის მე-5, წყალტუბოს რუსული, ბათუმის მე-6, მე-17, ქედის რაიონის მახუნცეთის სკოლა-ინტერნატის, ქობულეთის რაიონის სოფლების წყავარის, გიორგაძეების, ხელვაჩაურის რაიონის სოფელ ახალსოფლის, ზნაურის რაიონის სოფელ თერეკანის, გალის რაიონის სოფელ ნაბაკაევის, გუდაუთის რაიონის სოფელ ორჯონიკიძის 1-ლი, ოჩამჩირის 1-ლი, ლენტეხის საშუალო, მახარაძის მე-2, მესტიის 1-ლი, მულახის, ონის რაიონის სოფელ ღების, საგარეჯოს მე-4, საჩხერის რაიონის სოფელ ჭალის, სიღნაღის რაიონის სოფელ ძველი ანაგის, თელავის მე-3 და მე-4, თიანეთის საშუალო, ხაშურის მე-3 და მე-4, წითელწყაროს რაიონის სოფელ ზემოქედის, ცხაკაიას 1-ლი და მე-2, ჩხოროწყუს 1-ლი, ჭოლის, ადიგენის რაიონის სოფელ უდეს 1-ლი, ამბროლაურის 1-ლი და მე-2, ასპინძის საშუალო, ახმეტის 1-ლი და მე-2, ბოლნისის ქართული, ვანის რაიონის სოფელ შუამთის, გარდაბნის რაიონის სოფელ სართიჭალის მე-2, გურჯაანის რაიონის სოფელ ჩუმლაყის, დმანისის რაიონის სოფელ ჯავახის, დუშეთის მე-2, კასპის 1-ლი, ყვარლის 1-ლი, მე-2 და მე-3, ლაგოდეხის 1-ლი და მე-2, ლანჩხუთის 1-ლი, მე-2 და მე-3, წალკის რაიონის სოფელ ბემ-

თაშენის საშუალო სკოლების კურსდამთავრებულები.

ყოველივე ზემოაღნიშნული შედეგია იმისა, რომ ცნობაში დასახელებულმა სახალხო განათლების განყოფილებებმა, სკოლების ხელმძღვანელებმა და სასკოლო პედაგოგიურმა კოლექტივებმა ჯერ კიდევ ვერ გამოძებნეს და ვერ დანერგეს თავიანთ ყოველდღიურ საქმიანობაში მუშაობის ისეთი ხერხები და მეთოდები, რომლებიც უზრუნველყოფენ სწავლების ხარისხისა და ეფექტიანობის შემდგომ სრულყოფას, ვერ გამოიტანეს სათანადო დასკვნები განათლების სამინისტროს კოლეგიის 1977 წლის 8 დეკემბრისა და 1979 წლის 30 მარტის გადაწყვეტილებებიდან „მოსწავლეთა ცოდნის შემოწმება-შეფასების საქმეში არსებული სერიოზული დარღვევების შესახებ“ და „სახალხო განათლების ორგანოებსა და ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში სოციალისტური დისციპლინის განმტკიცებისათვის და ნეგატიურ მოვლენებთან ბრძოლის მდგომარეობის შესახებ“. გადაწყვეტილებებში გათვალისწინებული საკითხები ჩათვალეს ერთჯერად ღონისძიებად. მათ ბრძოლას სასკოლო ცხოვრებაში არსებული ნაკლოვანებების წინააღმდეგ უმთავრესად შემთხვევითი, ეპიზოდური და არაპრინციპული ხასიათი აქვს. არ არის შექმნილი მალაპრინციპული მომთხოვნელობისა და შეურიგებლობის ატმოსფერო იმ მუშაკთა მიმართ, რომლებიც უხეშად არღვევენ სკოლის წესდებებს და უპასუხისმგებლოდ ეკიდებიან დაკისრებულ მოვალეობას.

სკოლების სამმართველო

РЕШЕНИЕ

КОЛЛЕГИИ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ ГРУЗИНСКОЙ ССР

О результатах выпускных экзаменов в средних общеобразовательных школах республики за 1978—1979 учебный год и приемных экзаменов в высшие учебные заведения
13 ноября 1979 года

Инспекторская проверка, проведенная в общеобразовательных школах республики и анализ выпускных и приемных экзаменов в высшие учебные заведения показали, что определенная часть школ еще не обеспечивает в должной мере подготовку выпускников в рамках действующих учебных программ. Окончательные оценки выпускников средних школ не полностью отражают их реальный уровень знаний. В отдельных школьных педагогических коллективах продолжают бытовать случаи необъективности, либерализма и протекционизма в проверке и оценке знаний учащихся.

В ряде школ на выпускных экзаменах имели место факты грубого нарушения Инструкции об экзаменах. Проверка показала, что многие учащиеся, незаслуженно оцененные высокими оценками, но не овладевшие в должной мере программным материалом, вынуждены были обращаться к репетиторам, чтобы подготовиться к поступлению в высшие учебные заведения. Все это создавало благодатную почву для распространения нелегального частного репетиторства и наносило ущерб авторитету учителей и школы.

Характерно, что во многих случаях школа попадает под нездоровое влияние тех родителей, которые требуют для своих детей выставления незаслуженно высокой оценки и выдачи награды, а если это не получается — перевести в другую школу. Под нажимом таких родителей директора школ и учителя завышают окончательные оценки учащихся — как «потенциальных медалистов» и больше думают об искусственном

увеличении числа учащихся-отличников и медалистов, чем в повышении качества знаний учащихся, сокращении до минимума числа учащихся, плохо усваивающих программу и поэтому отстающих или второгодников, что в условиях закона о всеобщем среднем образовании является важнейшей государственной функцией школы.

Вышесказанное и другие грубые нарушения свидетельствуют о том, что руководители местных органов народного образования пока еще не смогли навести соответствующий порядок в деле проверки и оценки знаний учащихся. Их борьба с порочной практикой завышения оценки носит, в основном, случайный и эпизодический характер. В отделах народного образования и школьных педагогических коллективах не создана атмосфера высокопринципиальной требовательности и непримиримости в отношении тех учителей, которые грубо нарушают Устав общеобразовательной школы и безответственно относятся к возложенным на них обязанностям, чем способствуют необоснованному увеличению искателей золотых медалей и аттестатов с высоким баллом. Более того, отделы народного образования и созданные ими комиссии по перепроверке экзаменационных работ, безответственно отнеслись к оценке работ учащихся, представленных к награждению золотой медалью, проявили явный либерализм и представили в Министерство просвещения Грузинской ССР такие работы, которые не заслуживают оценки «5».

Рецензии школьных районных и городских комиссий на некоторые экзаменационные работы кандидатов на золотую медаль не отражают фактический уровень работ. На оценку «5» подчас оценивались работы, содержание которых не соответствовало формулировке темы, не раскрывало тему полностью, где были допущены фактические, орфографические и пунктуационные ошибки. В работах по математике, оцененных на «5», учащиеся не проявили способности к аргументированию, применению новой символики и др.

В части работ, оцененных высшим баллом, комиссией не замечены и не вынесены ошибки.

Все это привело к тому, что в минувшем учебном году Министерство просвещения Грузинской ССР отказало 51 кандидату на медаль в награждении.

Либеральная оценка школьными, районными и городскими комиссиями знаний кандидатов на медаль и дальнейшее объективное и принципиальное решение, принятое в отношении их, вызвало жалобы части родителей в различные инстанции. В большинстве жалоб было отмечено, что их дети в течение ряда лет считались «отличниками». Между тем как ошибки, допущенные в работах этих учеников, указывали на неглубокие, несистематические знания по отдельным вопросам школьного курса математики и литературы.

Итоги приемных экзаменов в высшие учебные заведения, анализ письменных работ абитуриентов еще полнее выявили недостатки в знаниях выпускников, необъективность оценки их знаний. Ряд выпускников, в их числе обладатели аттестатов с высшим баллом и отдельные медалисты, не смогли получить на приемных экзаменах в вузы положительную оценку. В Тбилисском государственном университете, в Грузинском политехническом институте имени В. И. Ленина и Тбилисском медицинском институте на приемных экзаменах неудовлетворительную оценку получили 3.457 абитуриентов, 2.363 — владельцы «4, 5» балльных аттестатов. Значительная часть выпускников проявила особенно неудовлетворительную подготовку по родному языку и литературе, математике, физике и химии.

С целью искоренения недостатков, выявленных в период выпускных экзаменов в общеобразовательных школах в 1978—1979 учебном году и вступительных экзаменов в высшие учебные заведения в 1979 году, коллегия решила:

1. Министерством просвещения Абхазской и Аджарской АССР, отделам народного образования Юго-Осетинской АО, городов и районов республики, Управлению народного образования г. Тбилиси:

1.1. рассмотреть на коллегиях и советах народного образования результаты выпускных экзаменов в 1978—1979 учебном году и приемных экзаменов в высшие учебные заведения республики в 1979 году, наметить и осуществить меры по искоренению недостатков, выявленных в этом вопросе;

1. 2. повысить персональную ответственность руководства школы и учителей в деле объективной оценки знаний учащихся; объявить решительную борьбу неправильному выведению текущих, четвертных и годовых оценок, что способствует необоснованному увеличению количества соискателей золотой медали и аттестата с высоким баллом и вносит дезорганизацию в профориентацию выпускников;

— рассмотреть вопрос персональной ответственности тех учителей и методистов, которые были привлечены в комиссии и проявили в исправлении работ некомпетентность, беспринципность и либерализм;

1.3. принять строжайшие меры по отношению к тем учителям, чьи отличники-выпускники на экзаменах в высшие учебные заведения получили неудовлетворительные оценки;

— при определении недельной нагрузки предусмотреть целесообразность распределения для них часов в выпускных классах;

1.4. для ликвидации выявленных недостатков в знании учащихся до конца 1979—1980 учебного года изучить учебно-воспитательную работу школ, названных в настоящем решении и в справке Управления школ, проанализировать знания учащимися программного материала отдельных предметов и результаты обсуждения сообщить Министерству просвещения до 1 июня 1980 года.

2. За неудовлетворительный контроль за работой учителя

лей, либерализм в оценке знаний учащихся и низкий уровень подготовки выпускников директора школ М. Хвйтиашвили (Кварельская средняя школа № 1), Д. Цинадзе (Аспиндзская средняя школа), Д. Стеценко (Тбилисская средняя школа № 38) заслуживают освобождения с работы, в связи с чем поставить вопрос перед соответствующим городским, районным Советом Исполкома о согласии об освобождении их от депутатских обязанностей.

3. За либерализм в оценки знаний учащихся, слабый контроль за работой учителей директорам школ: Н. Гамбашидзе (Джавахская средняя школа Дманского района), А. Шатиришвили (Хашурская средняя школа № 4), А. Перашвили (Дзвелианагская средняя школа Сигнагского района), Ш. Абашидзе (Чальская средняя школа Сачхерского района), Н. Отарашвили (Чумлакская средняя школа Гурджаанского района), П. Гзиришвили (Удесская средняя школа № 1 Адигенского района), Р. Непаридзе (Чиатурская средняя школа № 1), М. Церетели (Чиатурская средняя школа № 2), А. Циклаури (Телавская средняя школа № 3), Л. Какулия (Телавская средняя школа № 4), В. Адикашвили (зам. директора Каспской средней школы № 1), Н. Пилишвили (исполняющий обязанности директора Тбилисской средней школы № 17) — **объявить строгий выговор.**

Директорам школ Ш. Галдавадзе (Тбилисская средняя школа № 12), К. Симонгулов (Тбилисская средняя школа № 26), О. Ломидзе (Тбилисская средняя школа № 55), Г. Эпиташвили (Тбилисская средняя школа № 57), Р. Сургуладзе (Тбилисская средняя школа № 101), Н. Кавтарадзе (Тбилисская средняя школа № 123), В. Читишвили (Тбилисская средняя школа № 130), А. Чапидзе (Тбилисская средняя школа № 147), Г. Глonti (Кварельская средняя школа № 2), Н. Шубладзе (Махарадзевская средняя школа № 2), С. Бостоганашвили (Цнорская средняя школа № 3 Сигнахского района), М. Хеладзе (Ланчхутская средняя школа № 1), Д. Мо-

испрашивили (Ланчхутская средняя школа № 3), Г. Джанаридзе (Местийская средняя школа № 1), М. Гаглоеву (Карельская средняя школа № 3), А. Нозадзе (Хашурская средняя школа № 3), В. Пайчадзе (Руставская средняя школа № 17) — объявить выговор.

4. Отметить неудовлетворительную работу постановки контроля за правильностью оценки учащихся директорам и заместителям директоров школ №№ 23, 56, 134, 139, 124, 154, 49, 53, 144, 153 г. Тбилиси. №№ 2, 3, 4, 19, 32 г. Кутаиси, № 2 г. Чиатура, № 6 г. Ткибули, № 5 г. Зугдиди, Цхалтубской русской, № 6, № 17 Батуми, Махунцетской школы-интерната Кедского района, Ихварской, Гиоргадзеvской Кобулетского района, Ахалсопельской Хелвачаурского района, Набакаевской Гальского района, Очамчирской № 1 и Кочарской, Мулахской Местийского района, Тианетской средней, Земокедской Цителцкаройского района, Цхакаевской № 1 и № 2, Чхороцкуской № 1 и Игольской, Амбролаурской № 1 и № 2, Ахметской № 1 и № 2, Душетской № 2, Лагодехской № 1 и № 2, Бешташенской средней Цалкского района.

5. Принять к сведению, что за нарушения в оценке знаний учащихся Управлением народного образования г. Тбилиси наложено строгое административное взыскание на директоров школ: Н. Думбадзе (Тбилисская средняя школа № 5), Ш. Манджгаладзе (Тбилисская средняя школа № 10), С. Меладзе (Тбилисская средняя школа № 29), М. Мгеладзе (Тбилисская средняя школа № 30), Г. Гелашвили (Тбилисская средняя школа № 48), Л. Рухадзе (Тбилисская средняя школа № 140), Н. Хачидзе (Тбилисская средняя школа № 115), Л. Мебуришвили (Тбилисская средняя школа № 161).

6. Принять к сведению, что директор Сигнахской средней школы Э. Чалабашвили освобождена от занимаемой должности. Б. Джапаридзе (Тбилисская средняя школа № 19) и Д. Зубиташвили (Кварельская средняя школа № 3) назначены недавно, а Д. Хускивадзе (Каспская средняя школа № 1)

и Д. Адеишвили (средняя школа с. Шуамта Ванского района) переведены на другую работу.

7. За либеральную оценку экзаменационных работ кандидатов на медаль, непринципиальность и отсутствие должного руководства рецензионными комиссиями школьным инспекторам Управления народного образования г. Тбилиси М. Цхойдзе и М. Татевосову, председателям рецензионных комиссий Октябрьского, Первомайского и Орджоникидзевского районов г. Тбилиси С. Титоян, Д. Буадзе, Н. Гоголадзе, Г. Джавахишвили — объявить выговор.

8. За слабое руководство работой школ, что привело к грубым нарушениям в оценке знаний учащихся, заведующие отделами народного образования Октябрьского района г. Тбилиси, Каспского, Кварельского, Аспиндзского и Хашурского районов Ш. Горгодзе, Г. Шакарашвили, Р. Шавгулидзе, Д. Зедгинидзе, Ш. Лабадзе объявить строгий выговор, а заведующим отделами народного образования Дманисского и Адигенского районов М. Табагари, П. Мерабашвили — объявить выговор.

Принять к сведению, что за слабое внимание и контроль за их работой райкоком партии Сигнахского района наложено строгое партийное взыскание на заведующего отделом народного образования тов. Далакишвили Л.

9. За грубые нарушения Инструкции об экзаменах и несоответствующем контроле за работой школ, заведующим отделами народного образования Марнеульского района и Цхалтубской зоны Г. Набиевой и М. Инасаридзе — объявить выговор.

10. Содержание решения и справку Управления школ напечатать в газете «Сахалхо ганатлеба» (тов. Н. Швелидзе).

11. Указанное решение и справку Управления школ в результатах выпускных экзаменов в средних общеобразовательных школах республики за 1978—1979 учебный год и приемных экзаменов в высшие учебные заведения» разослать местным органам народного образования и напечатать в Сборнике приказов и инструкций Министерства.

12. Контроль за выполнением этого решения возложить на Управление школ (тов. К. Суджашвили).

Председатель коллегии
Министр

О. КИНКЛАДЗЕ

С П Р А В К А

об итогах выпускных экзаменов в средних общеобразовательных школах республики в 1978—1979 учебном году и аступительных экзаменов в вузы

За последние годы в республике были осуществлены значительные мероприятия по повышению эффективности и качества учебно-воспитательного процесса, усилению контроля за уровнем знаний учащихся, в частности проведению на высоком организационном уровне выпускных экзаменов в общеобразовательных школах.

Министерством просвещения Грузии своевременно обеспечены в этом году школы к экзаменам соответствующими материалами и документацией: методическими указаниями, рекомендациями, экзаменационными билетами, протоколами и др. Под непосредственным контролем местных органов народного образования в школах были созданы экзаменационные комиссии, составлены расписания экзаменов и консультаций, разработаны практические задания к билетам.

В экзаменационный период на места были командированы работники Минпроса для осуществления контроля за проведением экзаменов. Тема письменных экзаменов по родной литературе, задачи и примеры по математике транслировались по радио, в выборе их принимала участие общественность. Повысилась ответственность руководителей школ, представителей органов народного образования за объективность оценки знаний учащихся, усилилась борьба со всякого рода проявлениями либерализма и протекционизма.

Благодаря работе, проведенной в указанном направлении Министерством просвещения и органами народного образования, в подавляющем большинстве школ республики экзамены прошли организованно, школы сумели обеспечить высокий уровень требовательности, объективность и принципиальность в оценке знаний.

Однако не везде педагогические коллективы школ, работники местных органов народного образования смогли добиться высокого уровня, глубины и осознанности знаний учащихся, целенаправленности и систематичности в обучении; в ряде школ не искоренен еще либерализм в оценке знаний, до сих пор бытуют в отдельных школах субъективизм, беспринципность, протекционизм.

Руководители школ не смогли обеспечить надлежащую подготовку к экзаменационному периоду, мобилизовать педагогические коллективы на проведение на высоком уровне такого ответственного мероприятия в жизни школы, как экзамены.

В Сигнахской средней школе грубо нарушен был Устав средней школы и Инструкция об экзаменах; экзамен по истории и обществоведению проведен в обстановке низкой требовательности, несогласованности в оценке знаний выпускников, особенно кандидатов на золотую медаль.

Директор школы Э. Чалабашвили, она же экзаменатор, узнав о том, что оценка за экзаменационную работу ее дочери была снижена в Министерстве просвещения до «4», повела себя неподобающим для советского педагога образом, выместив обиду свою на других кандидатах на медаль.

Не посчитавшись с мнением членов экзаменационной комиссии, она выставила ученикам, знания которых сама же на протяжении ряда лет оценивала на «5» — «4». Члены экзаменационной комиссии отказались подписать протокол, ввиду чего вопрос оценки кандидатов на медаль по истории в течение трех дней оставался открытым.

Не проявили должной принципиальности председатель экзаменационной комиссии Х. Талиашвили и заведующий отделом народного образования, член экзаменационной комиссии Е. Далакишвили, на глазах которых так цинично попиралась коллегиальность в оценке знаний выпускников.

Грубые нарушения Инструкции имели место в школах

Марнеульского, Сачхерского, Цхалтубского и Терджольского районов. В Качаганской средней школе № 2 Марнеульского района (директор М. М. Алиев) ученики вышли на устный экзамен по родной литературе, не зная оценки по письменному экзамену, а в средней школе с. Церетели (директор Модебадзе) экзаменационные работы по родному языку и литературе оставались неисправленными до 5-го июня. Как выяснилось, они были взяты домой для исправления преподавательницей Абрамишвили, которая и задержала проверку.

В названных школах учителя и учащиеся опаздывали на экзамены, представителей РОНО на экзаменах не было.

В Качаганской № 2, Тазакиндской и Лежбадинской школах (директора М. М. Алиев, И. Тагиев, С. Сулейманов) Марнеульского района расписания экзаменов и консультаций были составлены с грубым нарушением Инструкции.

В большинстве школ Цхалтубской зоны экзамены проводились в воскресные дни, консультации назначались без учета занятости учителя, проводящего консультацию, на экзамене.

Так, на подготовку к экзамену по алгебре и началу анализа в школах был выделен всего один день, тогда как на подготовку к экзамену по истории и обществоведению 7 дней.

В средней школе № 38 г. Тбилиси (директор Стеценко Д. П.) имел место факт нарушения приказа Министерства просвещения Грузинской ССР от 18 августа 1976 г. № 750 «О зачислении детей в подготовительный и первый классы общеобразовательных школ и переводе учащихся десятых и других классов из одной школы в другую».

Заведующий отделом народного образования Октябрьского района Ш. Горгодзе разрешил родителям выпускницы школы № 37 Янковской Е. перевести их дочь в школу № 38 г. Тбилиси. Как мотив перевода было выдвинуто углубленное изучение в классе, где училась Янковская, математики, тогда как Янковская проявляла особый интерес и склонности к хи-

мии. Не изучив вопрос (в школе № 38 кроме класса с углубленным изучением математики, были еще 2 выпускных класса), не запросив у дирекции школы № 37 обоснованного заключения о причинах согласия на перевод ученицы в другую школу, не поставив в известность и не согласовав вопрос с Тбилисским Управлением народного образования, Горгодзе обещал директору школы № 38 тов. Д. П. Стеценко зачислить Е. Янковскую в X класс вверенной ей школы. Со своей стороны Стеценко не проявила должной принципиальности и зачислила в школу вышеупомянутую выпускницу в нарушение существующего приказа. Следует отметить, что директор школы № 37 А. В. Пучкова и Д. П. Стеценко заявили о том, что с данным приказом знакомы не были.

Отмеченный факт вызвал справедливые нарекания среди родителей, подозрения в том, что перевод Янковской был вызван стремлением облегчить девочке получение золотой медали: в 1978—1979 учебном году в школе № 37 было 7 претендентов на золотую медаль, в школе № 38 — 2 и следовательно, как могли думать родители, шансов на получение медали будет больше.

Е. Янковская получила медаль, но незаконный перевод ее из одной школы в другую повлек за собой жалобы родителей.

Тов. Стеценко Д. П. не имея на это никакого юридического права, до рассмотрения письменных экзаменационных работ по родному языку и литературе кандидатов на золотую медаль ознакомила родительницу другой выпускницы школы Н. Велиани с рецензией школы на ее работу и выдала ей на руки выписку из протокола заседания педагогического совета.

Члены некоторых школьных экзаменационных комиссий недобросовестно отнеслись к делу проверки и оценки знаний учащихся, в письменных экзаменационных работах по родному языку и литературе комиссиями были пропущены ошиб-

ки, имели место случаи переписки, исправления работ и т. д. Так, например, на письменном экзамене по алгебре учащиеся 8-го класса Куларской средней школы Марнеульского района (директор В. Мамедов) списывали со шпаргалок примеры, решенные преподавателем Н. Абасовым.

Учителя средних школ № 23, 55 и 155 г. Тбилиси упорно защищали правильность оценок «5», выставленных ими, несмотря на то, что работы, как установила комиссия Министерства, не заслуживали этих оценок.

Следует отметить непринципиальность подхода некоторых районных (городских) отделов народного образования к представлению материалов на награждение медалями выпускников школ. Целый ряд экзаменационных сочинений оказался оцененным неверно, сочинения не заслуживали оценки «5», в ряде случаев работники районных отделов выступали в роли «покровителей» учащихся, заслуживших низкие оценки.

Так, например, Октябрьский районный отдел народного образования (заведующий Ш. Горгодзе, председатель комиссии С. Титоян) поднял оценку «4», выставленную школьной экзаменационной комиссией за письменную работу выпускницы Давиташвили по родной литературе, до «5», мотивируя свои действия тем, что ученица вышла на экзамен будучи больной. Неужели этого не знала и не могла учесть школа? Что же касается комиссии Управления народного образования г. Тбилиси (Л. Бирюкова, И. Бурштейн, А. Корчемная), то она утвердила оценку «5», «не заметив» в сочинении ошибок, допущенных ученицей.

Случаи либерализма в оценке письменных работ кандидатов на золотую медаль имели место:

— по грузинскому языку и литературе в городах Зугдиди (Р. Микенаиа, Л. Изория), Кутаиси (М. Чоговадзе, М. Киладзе, Н. Саралидзе), Ланчхутском (Б. Кунчулия, М. Кукуладзе, Д. Мгеладзе, Т. Ломадзе, В. Билиходзе), Мцхетском

(Д. Дзира, Н. Брачули, А. Амонашвили, А. Варданашвили, М. Мгалоблишвили), Горийском (Т. Каландадзе, В. Чиконидзе, В. Мтвареладзе), Тианетском (Р. Квицашвили, К. Бадурашвили, Н. Захарова, Т. Мамулашвили), Телавском (Н. Назиришвили, Н. Кухианидзе, К. Хмиадашвили), Хашурском (В. Цицкишвили, Т. Мекравишвили) районах;

— по русскому языку и литературе в Орджоникидзевском (Р. Давиташвили, Т. Толстова, А. Амирханова, В. Прохорова, Л. Леонидзе, Е. Иванова), Октябрьском (С. Титоян, И. Мегрелишвили, Е. Федорова) районах г. Тбилиси, а также Лагодехском (М. Зурашвили, Ж. Гвиниашвили), Цалкском и Тетрицкарройском районах.

К проверке работ по математике с недостаточной ответственностью отнеслись комиссии, созданные при Первомайском, Октябрьском, имени 26-ти комиссаров и Орджоникидзевском РОНО г. Тбилиси.

Комиссия Министерства просвещения по проверке письменных работ кандидатов на золотую медаль снизила оценки 51-ому кандидату. Из 13 работ кандидатов на медаль, представленных Ленинским РОНО (заведующий Р. Гургенидзе), оценки снижены за три работы из 25-ти, Первомайского района (заведующий Р. Гахеладзе) — за 10 работ из 14-ти, района 26-ти комиссаров (заведующий З. Буадзе) — завышенной оказалась оценка у 3-х из 21; Октябрьского района (заведующий Ш. Горгодзе) — у 7 из 46-ти, Орджоникидзевского района (заведующий Л. Мнатобишвили) у 7 из 7-ми, Тетрицкарройского (заведующий Л. Джинджихадзе) у 3-х из 7, в Телавском районе (заведующий А. Твалишвили) из 9-ти у одного, Тианетском (заведующий В. Обладзе) из 5-ти у одного, Ланчхутском (заведующий Г. Кинкладзе) из 7 — у

одного, Михетском (заведующий Т. Абесадзе) из 3-х у одного, Сигнахском (заведующий Е. Далакишвили) из 8-ми у 5-ти, Цалкском (заведующий Р. Мелтонян) из 2-х — у одного, в Цхалтубской зоне (заведующий М. Инасаридзе) из 2-х — у двух, в г. Поты (заведующий А. Хочолава) из 4-х — у одного, в г. Зугдиди (заведующий К. Микаиа) из 4-х — у двух и т. д. Всем этим учащимся оценки в Министерстве были снижены.

В этом направлении особо следует отметить неудовлетворительную работу комиссии по рассмотрению письменных работ кандидатов на золотую медаль при Управлении народного образования г. Тбилиси (заведующий Л. Чикванаиа), 30-ти кандидатам на медаль из города Тбилиси в Министерстве были снижены оценки. Среди них были и такие выпускники (К. Якобашвили — школа № 37, Н. Давиташвили — школа № 34, Б. Чиковани — школа № 140, М. Ниношвили школа продленного дня № 2, Г. Квасхадзе — школа № 150, Г. Зиракишвили — школа № 155, К. Гогичадзе — школа № 114, М. Тевзадзе — школа № 19), которым школы и районные отделы поставили за экзаменационное сочинение оценку «4», а городская комиссия (Цхоидзе, М. Татевосов, Л. Бирюкова, И. Бурштейн, Л. Корчемная, И. Калинин, Н. Ахобадзе, М. Кирмелашвили, Л. Гамкрелидзе, Н. Мамучишвили, Т. Бурджанадзе, В. Джалиашвили, Н. Лагвилава, Г. Кикодзе, А. Хавтаси, Г. Размадзе и др.) незаслуженно подняли оценку до «5», тогда как количество допущенных в работах ошибок и содержание работы не давало такой возможности.

Низким качеством проверки отличались и работы остальных 22-х кандидатов на золотую медаль, особенно сочинения Н. Велиани (школа № 38), Н. Давиташвили (школа № 34), Т. Зиракишвили (школа № 155), М. Церцвадзе (школа № 57).

Э. Нариндошвили (школа № 57) и др., что создало почву для необоснованных жалоб родителей на Министерство просвещения ГССР в вышестоящие инстанции.

Управление народного образования г. Тбилиси при рассмотрении вопроса «Об итогах вступительных экзаменов в вузы выпускников 1978-1979 учебного года, получивших золотую медаль или «5-ти» и «4,5» балльный аттестат» не заострило своего внимания на указанных выше недостатках, не поставило вопрос об ответственности членов школьной, районной и городской комиссий, не проанализировало причин, порождающих эти недостатки и ограничилось только рассмотрением цифровых данных о выпускниках, не выдержавших приемных экзаменов в вузы, и наказанием отдельных работников школ города. И это тогда, когда в школах г. Тбилиси из 2.209 выпускников, получивших 5 и 4,5 балльные аттестаты, не выдержали приемных экзаменов в вузы 1053 абитуриента, или 51%. Из кандидатов на медаль, которым были снижены оценки за письменные работы в Министерстве просвещения Грузии, срезались на вступительных экзаменах в вузы выпускники тбилисских школ № 17 (и. о. директора Л. Пилишвили), М. Иосебашвили по физике, № 19 (бывший директор В. Эджубов), Г. Тевзадзе по химии № 38 (директор Д. Стеценко), Н. Велиани по математике, Н. Давиташвили по математике № 34 (директор Д. Кокчанова), Тушуробской средней школы Тианетского района (директор А. Цхелашвили), Н. Сисаури по физике, Ланчхутской средней школы № 3 (директор Моисцрапашвили), Чикашуа Д. по физике, Сигнахской школы (директор Э. Чалабашвили), Н. Хечоева по математике, Хашурской средней школы № 4 (директор А. Шатиришвили), М. Тибилашвили по физике, Зугдидской средней школы № 5 (директор О. Абсава) В. Матуа по физике.

Необъективность оценки знаний выпускников с особой яркостью проявилась на вступительных экзаменах по родной литературе, математике и физике.

Ошибки, допущенные в экзаменационных работах теми выпускниками, которые на протяжении ряда лет считались отличниками, свидетельствуют о непрочных и несистематических знаниях школьного курса отмеченных выше предметов.

Подавляющее большинство работ по литературе, проанализированных в Министерстве, говорит о слабом владении литературным материалом, незнании текстов художественных произведений, неумении дать правильную оценку жизненным явлениям и литературным произведениям, невыработанности навыков связного логического рассуждения, аргументации выдвинутых положений. Отдельные выпускники цитируют стихи для детей дошкольного возраста. В работах встречаются орфографические и пунктуационные, грамматические и речевые ошибки. Тот факт, что свободную тему «В труде рождаются герои» писало 15% кандидатов на медаль,—еще одно свидетельство низкого уровня общего развития учащихся. В ряде работ на эту тему основная часть не имеет ничего общего с названием, изложена она примитивно и алогично, со смысловыми, орфографическими, речевыми и грамматическими ошибками.

Столь же неприглядная картина наблюдалась и в работах по математике. Часть выпускников не имеет прочных и глубоких знаний по школьному курсу математики, не владеет методами математических рассуждений и доказательств, навыками самостоятельной работы, допускает ошибки в математических преобразованиях, редко находят краткий, рациональный путь доказательства, не применяют формулы, не владеют культурой письменной речи. Большая часть ошибок, допущенных абитуриентами по математике, вызвана слабым знанием программного материала. Выпускники школ не овладели навыками применения новой символики, они путают знаки логического следования, не различают понятий объединения и пересечения множеств, в результате при решении

уравнений и систем уравнений, в записи ответов допускают ошибки.

Абитуриенты затрудняются в нахождении производной сложной функции, не умеют находить вершины графиков функций и т. д.

В 1979 году вступительные экзамены по трем формам обучения в вузы сдавали 58740 абитуриентов, из их числа неудовлетворительные оценки по разным предметам получили 40335. Из 311-ти золотых медалистов, по неполным сведениям, вне сдачи экзаменов зачислено 33, после сдачи профилирующего предмета на «5» — 107, в порядке эксперимента — 11, по общему конкурсу прошли 27, не вышли на экзамены 28, прервали экзамены — 48, не добрали баллов — 40, срезались 15, из них 9 в медицинском институте: А. В. Каландадзе — по физике (школа № 15 г. Тбилиси, директор Н. С. Думбадзе, преподаватель В. А. Китошвили), М. В. Мchedlishvili — по физике (школа № 161 г. Тбилиси, директор Л. Ш. Мебуришвили, преподаватель Г. З. Шатиришвили), Т. Т. Батиашвили — по физике (школа № 4 г. Телави, директор Л. А. Какулиа, преподаватель В. В. Гогиашвили), З. Д. Гоголадзе — по физике (школа № 3 г. Телави, директор А. А. Циклаури, преподаватель К. З. Дарчиашвили), Т. Г. Меликидзе и Л. Г. Патиашвили — по физике (Аспиндзская средняя школа, директор Д. И. Цинадзе, преподаватель Т. В. Джваридзе), Т. Д. Бурдули — по физике (Сигнахская школа № 3, директор С. С. Бостоганашвили, преподаватель М. И. Мchedlishvili), П. Т. Гогитишвили — по физике (Кварельская школа № 1, директор М. Г. Хвтисиашвили, преподаватель М. А. Сепашвили), Г. Р. Шавгулидзе — по физике (Кварельская школа № 3 (директор Д. И. Зубиташвили, преподаватель М. И. Молашвили), И. Р. Джурхадзе — по физике (Каспская школа № 1, директор Д. И. Хускивадзе, преподаватель М. М. Мchedlidze), И. Р. Пхаладзе — по физике (Чиатурская школа № 2, директор Б. Г. Церетели, преподаватель И. И. Модебад-

зе), И. П. Бежуашвили — по биологии (Дманисская школа, директор Н. В. Гамбашидзе, преподаватель Н. И. Асламашвили), Н. И. Менагаришвили — по физике (Ланчхутская школа № 1, директор Г. П. Халваши, переподаватель И. В. Аскурава), И. В. Карумашвили — по математике (Карельская школа № 3, директор М. Г. Гаглов, преподаватель Р. А. Ахалаиа), А. М. Папава — по математике (Очамчирская школа, директор П. В. Хурцилава, преподаватель В. Маргиани).

В Тбилисском государственном университете, Грузинском политехническом институте имени В. И. Ленина и Тбилисском государственном медицинском институте на вступительных экзаменах неудовлетворительные оценки получили 3457 абитуриентов, из них 1079 обладатели пятибалльного аттестата и 2363 обладателя 4,5 балльного аттестата. Подавляющее большинство выпускников обнаружило особенно неудовлетворительную подготовку по родному языку и литературе, математике, физике и химии (по родному языку и литературе срезалось 211, математике — 1934, физике — 874, химии — 186 и др.).

В 1978—1979 учебном году из обладателей аттестатов с высшим баллом на вступительных экзаменах в вузы низкий уровень знаний обнаружили и срезались из Ленинского района г. Тбилиси (заведующий Р. Гургенидзе) выпускники школ №№ 6, 10, 12, 48, 112, 114, 132, 154 и школы № 3 продленного дня; Калининского района (зав. Е. Дзnelадзе) выпускники школ №№ 49, 51, 53; Орджоникидзевского района (заведующий Л. Мнатобишвили) выпускники школ №№ 52, 55, 56, 57, 60, 64, 101, 123, 134, 151, 161; Кировского района (зав. Г. Гурская) выпускники школ № 144, 153; Первомайского района (заведующий Р. Гахеладзе) выпускники школ №№ 17, 19, 35, 130, 140, 147, 155 и школы № 2 продленного дня; Октябрьского района (зав. Ш. Горгодзе) выпускники школ №№ 5, 23, 26, 29, 30, 34, 37, 38; Заводского района (заведующий Г. Кбилашвили) выпускники школ №№ 124, 145,

146; им. 26 комиссаров (зав. З. Буадзе) выпускники школ №99 и 139; из города Кутаиси (зав. гор. ОНО В. Кавлашвили) школ №№2, 3, 4, 19, 32; Чиатура (зав. Г. Цхаднашвили) школ №№1 и 2; Рустави (зав. З. Рогава) — №17; Ткибули (зав. З. Ломтадзе) — №6; Зугдиди (зав. К. Микана) — №5; Цхалтубской русской, Батумских №№6, 17; Махунцетской школы-интерната Кедского района; Цхаварской и Гиоргадзеби Кобулетского района, Ахалсопельской Хелвачаурского района, Тереканской Знаурского района, Набакаевской Гальского района, Гудаутской Орджоникидзеvской №1, Очамчирской №1, Лентехской средней, Махарадзеvской 2-ой, №1 и Мулахской Местийского района, Гебской Онского района, Сагареджойской 4-ой, Чальской Сачхерского района, Дзвелианагской Сигнахского района, школ №3 и №4 г. Телави, Тианетской средней, №3 и №4 г. Хашури, Земокедской Цителцкарыйского района, №1 и №2 г. Цхакая, Чхороцкуской 1-ой, Чольской, №1 села Уде Адигенского района, №1 и №2 Амбролаурского района, Аспиндзской средней, №1 и №2 Ахметских школ, Болнисской грузинской, Шуамтынской Ванского района, Сартичальской 2-ой Гардабанского района, Чумлакской Гурджаанского района, Джавахской Дманисского района, Душетской 2-ой, Каспской 1-ой, Кварельской №№1, 2 и 3; Лагодехской №1 и №2, Ланчхутской №№1, 2 и 3, Бешташенской средней Цалкского района.

Итоги ярко свидетельствуют о нарушениях, имеющих место в практике оценки знаний учащихся общеобразовательных школ республики и о том, что подавляющее большинство выпускников, среди них и обладатели высокобалльных аттестатов, а также некоторые медалисты не способны получить положительной оценки.

Все это является результатом слабого руководства ОНО деятельностью школ, неумением руководителей школ и педагогических коллективов внедрить в свою повседневную деятельность приемы и методы, обеспечивающие высокое качес-

тво и эффективность обучения, они все еще не вынесли соответствующих выводов из решений коллегии Министерства просвещения Грузинской ССР от 8 декабря 1977 и 30 марта 1979 года «О серьезных недостатках в деле проверки и оценки знаний учащихся» и «О борьбе за упрочение социалистической дисциплины и искоренение негативных явлений в работе органов народного образования и общеобразовательных школ». Их борьба против существующих в школьной жизни недостатков, в большинстве случаев, носит эпизодический и непринципиальный характер, все еще не создана атмосфера требовательности против тех работников, которые грубо нарушают Устав школы и безответственно относятся к своим обязанностям.

Управление школ

1979 წლის 18 ნოემბრის

გ ა დ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აპარატის მუშაკთა
სწავლების შესახებ

1979 წლის ოქტომბერში გამართულ საქართველოს კომპარტიის ცენტრალური კომიტეტის XVII პლენუმზე, რომელიც მუშაობას წარმართავდა დევიზით „კადრებთან მუშაობა — თანამედროვე ამოცანების დონეზე“ და შეეხებოდა კადრების მომზადების, განაწილებისა და აღზრდის გაუმჯობესების საკითხებს, ფართოდ იქნა გაშუქებული კადრების პასუხისმგებლობის ამალღების, ხელმძღვანელობის გაძლიერების, შრომის ორგანიზაციის გაუმჯობესების საკითხები. პლენუმზე ხაზგასმით იქნა აღნიშნული კადრების მომზადების, გადამზადებისა და მათი შემდგომი აღზრდის სრულყოფის შესახებ.

თანამედროვე პირობებში, აღინიშნა პლენუმზე, რესპუბლიკის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების საფუძველს კიდევ უფრო განამტკიცებს კადრების მომზადება-გადამზადებისა და აღზრდის საკითხები, რომლებსაც საწარმოო-დაწესებულებათა და უწყებათა ხელმძღვანელებმა მეტი ყურადღება უნდა დაუთმონ. საჭიროა შემუშავდეს კადრების სწავლების გარკვეული ერთიანი სისტემა, რომელიც ხელს შეუწყობს კადრების მეცნიერულ მომზადებას და საქმიანობის ნაყოფიერების ამაღლებას.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აპარატში კადრებთან მუშაობის ახალ, თვისებრივად უფრო მაღალ დონეზე დაყენების მიზნით საჭიროა სისტემატიური ხასიათი მიეცეს შინააწარმოო, შინაპარტიული სწავლების ორგანიზაციას, პრაქტიკოს და თეორეტიკოს მუშაკთა გამოცდილებისა და აზრთა ურთიერთგაზიარებას.

ამასთან დაკავშირებით კოლეგიამ გადაწყვიტა:

1. შემოღებულ იქნას საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აპარატის მუშაკთა სწავლება 1979 წლის ნოემბრის თვიდან.

2. დამტკიცდეს საინსტრუქციო წერილი სწავლების ორგანიზაციის შესახებ (თან ერთვის) და სწავლების გეგმა-განრიგი.
3. სწავლება ჩატარდეს თვეში ერთხელ.
4. სწავლებაზე ხელმძღვანელობა დაევალოს მინისტრის პირველ მოადგილეს აშხ. ზ. ლომიძეს.
5. აღნიშნული გადაწყვეტილების შესრულებაზე კონტროლი დაევალოს სახალხო განათლების ინსპექციას (აშხ. თ. ჩუბინიძე).

კოლეგიის თავმჯდომარე
მინისტრი

მ. ჭინჭაბაძე

დანართი № 1

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს
კოლეგიის 1979 წ. 18 ნოემბრის
გადაწყვეტილებისა

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აპარატის
მუშაკთა სწავლების საინსტრუქციო

წ ე რ ი ლ ი

სწავლების მიზანია აპარატის პასუხისმგებელი მუშაკების მიერ სამინისტროს ყველა რგოლის საქმიანობის ღრმა და საფუძვლიანი შესწავლა, ურთიერთსაქმიანი კონტაქტების დამყარება. მუშაობის ფორმებისა და მეთოდების სტილის დახვეწა და გაუმჯობესება.

ყოველ მეცადინეობაზე ინფორმაციით უნდა გამოვიდეს სამინისტროს აპარატის ერთ-ერთი სამმართველოს, განყოფილების ან სამინისტროს დაქვემდებარებაში მყოფი დაწესებულების ხელმძღვანელი და საზედამხედველო ზონათა სასკოლო ინსპექტორი.

სწავლებაზე სამმართველოს (განყოფილების) უფროსმა ამომწურავად უნდა გააცნოს სამინისტროს მუშაკებს მისი ხელმძღვანელობის ქვეშ მყოფი სამმართველოს (განყოფილების) მიმდინარე საქმიანობის შინაარსი, მუშაობის სტილი, ფორმები, მეთოდები, სტრუქტურა.

სამმართველოს (განყოფილების) უფროსმა პრაქტიკულ-თეორიული ანალიზის საფუძველზე უნდა წამოწიოს და გააშუქოს ის მიმდინარე თუ პერსპექტიული საკითხები და პრობლემები, რაზედაც ამჟამად მუშაობს ან მომავალში იმუშავენ სამმართველო (განყოფილება). საჭიროების შემთხვევაში დასვას საკითხი იმის შესახებ, თუ რა აუცილებელი პირობა მიაჩნია სამინისტროს ამა თუ იმ პრობლემის გადაჭრა-გადაწყვეტის, ან საერთოდ, საქმიანობის შემდგომი სრულყოფისა და გაუმჯობესებისათვის. კერძოდ: აქტიური, ერთობლივი თანამშრომლობა და მჭიდრო საქმიანი ურთიერთობა სამინისტროს სხვა სამმართველო-განყოფილებებთან და სამინისტროს დაქვემდებარებაში მყოფ დაწესებულებებთან; განსაზღვროს უშუალოდ რომლებთან და რა ფორმით, როგორი სტილითა და მეთოდით მიაჩნია დამყარდეს, მოწესრიგდეს და განხორციელდეს ეს ურთიერთო-

ბა; რა წინადადებას თუ პრეტენზიას უყენებს და რა ევალეზა ან რა მოეთხოვება ამ სამმართველოებს (განყოფილებებს), სამინისტროს დაქვემდებარებაში მყოფ დაწესებულებებს, თითოეულ მუშაკს.

სამმართველოს (განყოფილების) უფროსმა მსმენელებს უნდა გააცნოს იმ მეთოდკაბინეტის (მეთოდკაბინეტების) საქმიანობის ხასიათი, რომელიც ამ სამმართველო-განყოფილების დაქვემდებარებაშია. ამასთან უნდა აღინიშნოს, რა მისია ეკისრება, უშუალოდ რა მიზანს ემსახურება ესა თუ ის მეთოდკაბინეტი და კონკრეტულად რა პრაქტიკულ-თეორიულ დახმარებას უწევს იგი სამმართველოს (განყოფილებას) საერთო საქმიანობაში.

საზედამხედველო ზონათა სასკოლო ინსპექტორებმა უნდა გააკეთონ სრული ინფორმაცია ზონებში არსებული მდგომარეობის შესახებ. წამოწიონ ის პრობლემები და გადასაჭრელი საკითხები, რომელიც ზონებს აწუხებს, გამოთქვან პრეტენზიები და გამოკვეთონ ის ჩრდილოვანი პოზიციები, რაც ხელს უშლის ამ საკითხების მოწესრიგებას; დასახონ გზები და დააყენონ შესაბამისი წინადადებები იმ სამმართველო-განყოფილებათა თუ სამინისტროს დაქვემდებარებაში მყოფ დაწესებულებათა წინაშე, რომელთა უშუალო ჩარევა ან ამ მიმართებით მათი მუშაობის შემდგომი გაუმჯობესება გამოასწორებს არსებულ მდგომარეობას; გააცნონ მსმენელებს თუ რა პრეტენზიები და რა მოთხოვნები აქვთ ზონებს სამინისტროს და მის ცალკეულ სამმართველო-განყოფილებათა მისამართით; აღნიშნონ თუ რა მიაჩნიათ საჭიროდ ზონებში სასწავლო-აღმზრდელი პროცესის შემდგომი გაუმჯობესების მიზნით და ბოლოს გააცნონ მსმენელებს, თუ როგორ ახორციელებენ კონტროლს საზედამხედველო ზონებში და რა პრაქტიკული კონტაქტები აქვთ დამყარებული საზედამხედველო ზონების ადგილობრივ ხელმძღვანელობასთან, ცალკეულ რგოლებთან.

შენიშვნა: საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს დაქვემდებარებაში მყოფ დაწესებულებათა ხელმძღვანელებმა, რომლებიც სწავლებაზე ინფორმაციით წარდგებიან, უნდა გააშუქონ იგივე საკითხები (სპეციფიურობის გათვალისწინებით), რაც სამინისტროს სამმართველო-განყოფილებათა ხელმძღვანელებმა.

სახალხო განათლების ინსპექცია

გ ა ლ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა

მოსწავლე-ახალგაზრდობას შორის სამართალდარღვევათა თავიდან აცილებისა და აღმზრდელიობითი მუშაობის გაუმჯობესებისათვის საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის მე-17 პლენუმის გადაწყვეტილებათა შუქზე რესპუბლიკის სახალხო განათლების ორგანოების საქმიანობის შესახებ

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის მე-17 პლენუმმა მიიღო წერილი რესპუბლიკის ყველა კომუნისტისა და კომკავშირელისადმი, რომელშიც განსაზღვრულია საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის მოთხოვნათა რეალიზაციის, პარტიული, სახელმწიფო შრომითი დისციპლინის, საზოგადოებრივი წესრიგის განმტკიცებისა და ნეგატიური მოვლენების წინააღმდეგ ბრძოლის გაძლიერების გზები.

წერილში ხაზგასმით აღინიშნა, რომ ძირეულად უნდა აღმოიფხვრას ახალგაზრდობასთან და არასრულწლოვანებთან მუშაობაში არსებული ნაკლოვანებანი.

მიუხედავად იმისა, რომ ბოლო დროს რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებმა, სახალხო განათლების ორგანოებმა, პროფკავშირულ, კომკავშირულ და სხვა ორგანიზაციებთან, შრომით კოლექტივებთან ერთად პარტიული და საბჭოთა ორგანოების დახმარებით გაუმჯობესეს მუშაობა მოსწავლე-ახალგაზრდობას შორის სამართალდარღვევათა პროფილაქტიკისა და თავიდან აცილებისათვის, ამ საქმეში ჯერ კიდევ არსებობს მთელი რიგი ნაკლოვანებები.

სამართალდამრღვევ მოზარდთა შორის ჯერ კიდევ დიდია ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის მოსწავლეთა რაოდენობა. გაიზარდა შინაგან საქმეთა ორგანოების ინსპექტორებისა და არასრულწლოვანთა საქმეების კომისიების მიერ აღრიცხვაზე აყვანილ მოზარდთა რაოდენობა.

სკოლებში ჯერ კიდევ ადგილი აქვს უპასუხისმგებლო დამოკიდებულებას გამაფრთხილებელ-პროფილაქტიკური მუშაობის ხაზით,

რის შედეგადაც არასრულწლოვანთა შორის შეიმჩნევა უღისცაობა, ნობის, თავაშვებულობის, ცხოვრებისადმი მომხმარებლური დამოკიდებულების, მართლწესრიგის დარღვევის, რაც შემთხვევაში კი დანაშაულის ჩადენის ფაქტები.

ზოგიერთი რაიონისა და ქალაქის განათლების განყოფილების მიერ არასრულწლოვანთა მხრიდან სამართალდარღვევათა თავიდან აცილებისა და პროფილაქტიკის მიზნით გაწეული მუშაობა არ ეყრდნობა აღმზრდელობითი მუშაობის ყოველმხრივ და ღრმა ანალიზს, ნაკლებად ითვალისწინებს ადგილობრივი პირობების სპეციფიკას, სუსტი ყურადღება ეთმობა ქალაქის, რაიონის მასშტაბით სკოლის, სკოლისგარეშე დაწესებულებების, შრომითი კოლექტივების ერთობლივი საქმიანობის კოორდინაციას (ქ.ქ. ქუთაისის, რუსთავის, თბილისის ლენინის, ქობულეთის, ამბროლაურის, რაიონები და სხვა). პედაგოგიური კოლექტივები სათანადო ყურადღებას არ უთმობენ დანაშაულებისაქენ მიდრეკილების მქონე მოზარდებთან ინდივიდუალური, ხოლო სხვადასხვა კატეგორიის მოზარდებთან და მათ ოჯახებთან დიფერენცირებული მუშაობის საკითხებს.

მოზარდთა აღზრდისადმი მშობელთა უპასუხისიგებლობის გამოვლენის შემთხვევაში ზოგიერთი სკოლა ვერ ახერხებს დროულად აცნობოს იმ შრომით კოლექტივს, სადაც მშობლები მუშაობენ. ამიტომ სათანადო შედეგი არ მოსდევს მის მიერ ჩატარებულ აღმზრდელობით მუშაობას.

რესპუბლიკის ზოგიერთ სკოლაში სასწავლო-აღმზრდელობით პროცესში ჯერ კიდევ არ არის აღმოფხვრილი ფორმალისმი. დირექტორებისა და მათი მოადგილეების მიერ გაკვეთილების და სკოლისგარეშე ღონისძიებების მოსმენა, უმეტეს შემთხვევაში, ფორმალურ ხასიათს ატარებს, არ არის მჭიდრო კავშირი სწავლებასა და აღზრდას შორის. „ძნელ“ მოსწავლეებთან მუშაობის პროცესში ხელმძღვანელები არ ეყრდნობიან მოსწავლეთა კოლექტივის აზრს (გარდაბნის, თბილისის საქარხნო, ვანის, ონის, ხელვაჩაურის, გუდაუთის რაიონები და სხვა).

სათანადო ყურადღება არ ეთმობა საზოგადოებრივ საქმიანობაში მოსწავლეთა აქტიურად ჩაბმას, უმცროსკლასელებთან უფროსკლასელების მიზიდვას, სერიოზული მნიშვნელობა არ ენიჭება მოს-

წავლეთა ინტერესების ფორმირებას, დროულად აო ხდება სამეცნიერო-თალდარღვევათა გამომწვევი მიზეზების შესწავლა და მათი პროფილაქტიკა. სუსტადაა გამოყენებული სკოლისგარეშე დაწესებულებების შესაძლებლობები.

ჯერ კიდევ სუსტია მუშაობა არასრულწლოვანთა თავისუფალი დროის გონივრული ორგანიზაციის მიმართულებით, რათა მოზარდები ჩაბმულ იქნან საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით გახსნილ მოზარდთა კლუბებში, სპორტულ წრეებსა და სექციებში.

ადგილი აქვს ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებიდან რვა კლასის განათლების მიღების გარეშე მოსწავლეთა განთესვის ფაქტებს. ზოგიერთი ქალაქისა და რაიონის განათლების განყოფილებებს არ აქვთ მეორეწლიანთა მოძრაობის ანალიზი (აფხაზეთის ასსრ, ქ. თბილისის, კასპის, მარნეულის, მცხეთის, წყალტუბოს, ჭიათურის, ასპინძის, ლენტეხის, ონის, თეთრიწყაროს რაიონები).

სამართალდარღვევის პროფილაქტიკის, ბავშვთა უზედამხედველობისა და დამნაშავეობასთან ბრძოლის საქმეში აღნიშნული ნაკლოვანებები, ძირითადად, განპირობებულია სკოლისა და სკოლისგარეშე დაწესებულებების ხელმძღვანელთა დაბალი საშემსრულებლო დისციპლინით, მოსწავლეთა აღზრდის, შინაარსისა და ორგანიზაციისადმი სუსტი საინსპექტორო კონტროლით.

განათლების განყოფილებები არ იჩენენ სათანადო მომთხოვნელობას ზემდგომი ორგანოების მითითებების, გადაწყვეტილებებისა და ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის წესდების განუხრელად შესრულებისადმი.

სასკოლო ინსპექტოროთა ერთი ნაწილი ძალზე სუსტად ერკვევა მათზე მიმაგრებული სკოლებისა და სკოლისგარეშე დაწესებულებების ყოველდღიურ საქმიანობაში, ღრმად არ სწავლობს და ანალიზს არ უკეთებს აღმზრდელობითი მუშაობის მდგომარეობას.

რესპუბლიკაში ჯერ კიდევ დიდია ხელმძღვანელი პედაგოგიური კადრების, განსაკუთრებით კი კლასგარეშე და სკოლისგარეშე ორგანიზატოროთა ცვალებადობა.

სერიოზული ნაკლოვანებებით ხასიათდება რესპუბლიკაში პედაგოგიური, სამართლებრივი და ესთეტიკური ცოდნის, კომუნის-

ტური მორალისა და ზნეობის პრინციპების პროპაგანდის მეზნით ჩატარებული მუშაობა.

კოლეგიამ გადაწყვიტა:

1. რესპუბლიკის სახალხო განათლების ორგანოებმა, ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებმა და სკოლისგარეშე დაწესებულებებმა:

1.1. საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის მე-17 პლენუმის მიერ მიღებული წერილი განიხილონ პარტიულ და მასწავლებელთა კომკავშირულ კრებებზე. კონკრეტული შეფასება მისცენ სასწავლო-აღმზრდელი მუშაობაში არსებულ ნაკლოვანებებს;

მოსწავლეთა სასკოლო კრებებზე განიხილონ სკოლაში სასწავლო დისციპლინის განმტკიცების, მოსწავლეთა მიერ სოციალისტური თანაცხოვრების ქცევის ნორმების დაცვის საკითხები. დასახონ ქმედითი ღონისძიებანი მათი სრულყოფისათვის.

1.2. გაატარონ ქმედითი ღონისძიებები გაკვეთილების იდეურ-პოლიტიკური და სამეცნიერო-მეთოდური ღონის ასამაღლებლად. მიაღწიონ მოსწავლეთა სწავლებისა და აღზრდის ორგანულ ერთიანობას, აქტიურად გამოიყენონ სასწავლო პროგრამებითა და სახელმძღვანელოებით გათვალისწინებული აღმზრდელი შესაძლებლობანი.

1.3. იზრუნონ იმისათვის, რომ სკოლაში არსებობდეს ერთიანი აღმზრდელი სისტემა, რომელიც ხელს შეუწყობს ბავშვთა ჯანსაღი კოლექტივის ჩამოყალიბებას, ამაღლებს მოსწავლეთა საზოგადოებრივ აქტივობას; შემოქმედებითად გამოიყენონ „მოსწავლეთა აღზრდის სანიმუშო შინაარსის რეკომენდაციები“; განავითარონ და სრულყონ გამოსასვლელი დღეების კლუბების საქმიანობა, ბავშვთა აღზრდაში ფართოდ გამოიყენონ საცხოვრებელი ადგილების მიხედვით არსებული შესაძლებლობანი.

1.4. მოსწავლეთა მიერ ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის წესდების დაცვის, მათში შეგნებული დისციპლინის აღზრდის პროცესში უფრო აქტიურად დაეყრდნონ სკოლის მოსწავლეთა თვითმმართველობის ორგანოებს.

1.5. უზრუნველყონ მოსწავლეთა შრომითი აღზრდის შემდგომი გაძლიერება, მიაღწიონ იმას, რომ დანაშაულისაკენ მიდრეკილე-

ბის მქონე ყველა მოზარდი ჩაბმული იქნას შრომით გაერთიანებებში, სპორტულ სექციებსა და წრეებში მათი ინტერესების გათვალისწინებით.

2. აფხაზეთისა და აჭარის ასსრ განათლების სამინისტროებმა, სამხრეთ ოსეთის ა/ოლქის, ქალაქებისა და რაიონების განათლების განყოფილებებმა:

2.1. სერიოზული ყურადღება დაუთმონ არასრულწლოვანთა შორის დამნაშავეობასთან ბრძოლის საკითხებს; სამეურნეო, აღმინისტრაციულ, საზოგადოებრივ ორგანიზაციებთან ერთად დასახონ კონკრეტული ღონისძიებანი მათი გაუმჯობესებისათვის.

2.2. კოორდინაცია გაუქეთონ მოზარდთა აღზრდის საქმეში სკოლის, ოჯახის, საზოგადოებრიობის ერთობლივ საქმიანობას.

2.3. მიიღონ ზომები სკოლებიდან მოსწავლეთა განთესვის აღსაკვეთად და სახალხო მეურნეობის განვითარების გეგმის შესაბამისად საშუალო სკოლის კურსდამთავრებულთა შრომით საქმიანობაში ჩასაბმელად. სისტემატიურად შეამოწმონ სახალხო განათლების შესახებ საქართველოს სსრ კანონის შესრულების მდგომარეობა და განახორციელონ ღონისძიებანი გამოვლენილ ნაკლოვანებათა აღმოსაფხვრელად.

2.4. აამაღლონ სასკოლო ინსპექტორთა პირადი პასუხისმგებლობა, გააძლიერონ კონტროლი და მომთხოვნელობა ზემდგომი ორგანოებიდან მიღებული დადგენილებების დროული შესრულებისათვის.

2.5. განახორციელონ ქმედითი ღონისძიებანი საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით ბავშვებთან და მოზარდებთან კულტურულ-აღმზრდელი მუშაობის გაუმჯობესებისათვის. ყოველნაირად შეუწყონ ხელი კოლმეურნეობებისა და წარმოება-დაწესებულებების ინიციატივას სპორტული მოედნებისა და კულტსაგანმანათლებლო დაწესებულებების მშენებლობის საქმეში.

2.6. სრულყოფნა ხელმძღვანელ პედაგოგიურ კადრებთან, განსაკუთრებით კლასგარეშე და სკოლისგარეშე მუშაობის ორგანიზატორებთან, კლასის ხელმძღვანელებთან, აღმზრდელებთან მუშაობის შინაარსი და ორგანიზაციული მეთოდები, სისტემატიურად შეისწავლონ და განახოგადონ პედაგოგიურ ზედამხედველობას მოკლებულ

გააქ-
თიანეთის
1981

მოზარდებთან აღმზრდელობითი მუშაობის გამოცდილება. გააქ-
ტიურონ და დიფერენცირებულად წარმართონ პედაგოგიურ
პაგანდა მოსახლეობაში. გააძლიერონ ყურადღება სამართლებრივი
სწავლებისა და აღზრდისადმი.

3. ინფორმაცია აღნიშნული გადაწყვეტილების შესრულების
მიმდინარეობის შესახებ წარმოდგენილ იქნას საქართველოს სსრ
განათლების სამინისტროში 1981 წლის 1 აპრილისათვის.

4. კონტროლი ამ გადაწყვეტილების შესრულებისადმი დაევა-
ლოს აღმზრდელობითი მუშაობის სამმართველოს (ამხ. ე. ზარქუა).

კოლეგიის თავმჯდომარე
მინისტრი

ო. ჰინძლასძე

**ПРИКАЗ МИНИСТЕРСТВА ПРОСВЕЩЕНИЯ
ГРУЗИНСКОЙ ССР И ТБИЛИССКОГО АВИА-
ЦИОННОГО ЗАВОДА ИМ. ДИМИТРОВА**

О мерах по дальнейшему развитию и совершенствованию вечернего и заочного среднего образования молодежи, работающей на Тбилисском авиационном заводе им. Димитрова

14—16 ноября 1979 года, № 174

ЦК КПСС и Совет Министров СССР постановлением от 22 декабря 1977 года №1111 «О дальнейшем совершенствовании обучения, воспитания учащихся общеобразовательных школ и подготовки их к труду» отметили важную роль вечерних (сменных) общеобразовательных школ в осуществлении всеобщего среднего образования.

За 4 года десятой пятилетки руководство авиационного завода имени Димитрова совместно с педагогическим коллективом 34-й вечерней (сменной) средней школы проделала определенную работу по повышению общеобразовательного уровня рабочих и служащих. За этот период среднее образование без отрыва от производства получили 452 рабочих и служащих.

В плане социального развития коллектива авиационного завода имени Димитрова на 1976—1980 годы включены мероприятия по повышению общеобразовательного уровня работающей молодежи, моральные и материальные поощрения рабочих, успешно сочетающих труд с учебой.

Вместе с тем в работе по повышению общеобразовательного уровня работающей молодежи имеются определенные недостатки. Так, не все молодые рабочие, имеющие незаконченное среднее образование вовлечены в учебу; слаба посещаемость и успеваемость отдельных учащихся; недостаточен контакт между руководителями и общественными организациями некоторых цехов завода с педагогическим коллективом школы рабочей молодежи, вечерним отделением техникума;

имеются отдельные нарушения со стороны руководства цехов по распространению льгот трудового законодательства на молодежь, обучающуюся без отрыва от производства.

Во исполнение постановления ЦК КПСС и Совета Министров СССР от 22 декабря 1977 г. № 1111 и приказа Министров просвещения и авиационной промышленности СССР от 6 августа 1979 года за № 48/180, приказываем:

1. Дирекции 34-й вечерней (сменной) средней школы, администрации и общественным организациям завода им. Димитрова:

— усилить среди молодежи, работающей на авиационном заводе имени Димитрова пропаганду всеобщего среднего образования, разъяснять порядок и условия приема в вечерние (сменные), заочные общеобразовательные школы, а также льготы, предоставляемые обучающимся без отрыва от производства;

— совмещать общеобразовательную подготовку с повышением квалификации учащихся, используя в этих целях учебные планы и программы, утвержденные Министерством просвещения и Министерством авиационной промышленности СССР.

2. Дирекции 34-й вечерней (сменной) средней школы:

— усилить контроль за учебно-воспитательной работой и качеством знаний учащихся;

— своевременно обеспечивать вечернюю школу учебниками, наглядными пособиями и техническими средствами обучения, лабораторным оборудованием для лучшей оснащенности имеющихся кабинетов;

— по мере необходимости расширять сменную и организовывать заочную и другие формы обучения, наиболее соответствующие производственной занятости рабочих завода.

3. Заместителю директора завода тов. Гегиа В. К.:

— начислять вознаграждение по итогам работы за год в повышенном размере молодым рабочим, успешно совмеща-

ющим работу с учебой в вечерних (сменных) и заочных общеобразовательных школах и техникумах (в соответствии с п. 19 приложения 1 к Рекомендациям о порядке и условиях выплаты вознаграждения работникам за общий результат работы предприятия за год, письмо Министерства от 4 июля 1978 г.).

4. Заместителю директора завода по кадрам тов. Ашордиа Б. С., всем начальникам цехов и отделов:

— в месячный срок рассмотреть состояние общеобразовательного уровня молодых работников завода и разработать перспективный план завершения всеобщего среднего образования;

— ежегодно определять количество молодежи, подлежащей обучению без отрыва от производства. Направлять молодых рабочих в школы, своевременно принимать меры, обеспечивающие регулярное посещение ими занятий.

5. Начальникам цехов и отделов создать необходимые условия работающей молодежи на производстве и в быту для успешного завершения среднего образования, предоставлять учащимся льготы, установленные законодательством СССР.

6. Начальникам цехов и отделов совместно с профсоюзными и комсомольскими организациями активизировать работу по повышению общеобразовательного уровня молодежи под девизом — «Каждому молодому труженику — среднее образование».

7. Утвердить постоянно действующую комиссию по содействию вечерней школе в составе:

1. Ашордиа Б. С. — заместитель директора завода — председатель

2. Азнаурова Л. К. — директор 34-й вечерней (сменной) школы — заместитель председателя

3. Вадов В. И. — заместитель секретаря парткома — член комиссии (по согл.)

4. Мжаванадзе Н. Ш. — заместитель директора по соци-
альному быту — член комиссии
  5. Купатадзе Г. О. — заместитель председателя завкома
— член комиссии (по согл.)
  6. Лордкипанидзе В. Н. — секретарь комитета комсомо-
ла завода — член комиссии
  7. Пурцеладзе Г. Н. — начальник ц. 26 — член комиссии
  8. Барыгина Ф. М. — секретарь п/бюро ц. 20 — член
комиссии
  9. Божадзе Д. Г. — секретарь комсомольской организа-
ции ц. 10 — член комиссии /по соглас./
  10. Гиоргадзе — председатель профбюро — член комис-
сии /по соглас./
8. Контроль за выполнением настоящего приказа возло-
жить на заместителя директора завода тов. Ашордия Б. С.
и инспектора Министерства просвещения ГССР тов. Хмелев-
ского Э. Е.

Министр просвещения
ГССР

Директор авиационного
завода им. Димитрова

/О. Д. Кинккладзе/

/П. Ш. Тордия/

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიის,
საქართველოს ალკა ცენტრალური კომიტეტის სამდივნოსა
და განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო
დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის რესპუბლიკური
კომიტეტის პრეზიდიუმის 1979 წლის 23 ნოემბრის

გ ა დ ა წ ყ ვ ე ტ ი ლ ე ბ ა

1979 წელს სოფლის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის მუშაო-
ბის პირობების გაუმჯობესებისათვის გაშლილი სოციალისტური
შეჯიბრების შედეგების შესახებ

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს კოლეგიამ, საქართველოს ალკა ცენტრალური კომიტეტის სამდივნომ და განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის რესპუბლიკური კომიტეტის პრეზიდიუმმა განიხილეს საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსთან არსებული სოციალისტური შეჯიბრების რესპუბლიკური კომისიის ცნობა რესპუბლიკაში 1979 წელს სოფლის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის მუშაობის პირობების გაუმჯობესებისათვის საკავშირო სოციალისტური შეჯიბრების შედეგების შესახებ და გადაწყვიტეს:

1. 1979 წელს სოფლის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის მუშაობის პირობების გაუმჯობესებისათვის საკავშირო სოციალისტურ შეჯიბრებაში საქართველოს რესპუბლიკიდან გამარჯვებულად ჩაითვალოს გორისა და დუშეთის რაიონები. მასალები მათი მუშაობის შესახებ წარმოდგენილ იქნას სსრ კავშირის განათლების სამინისტროსთან არსებულ სოციალისტური შეჯიბრების ცენტრალურ კომისიაში.

2. აღინიშნოს სოციალისტური შეჯიბრებით ნაკისრ ვალდებულებათა შესრულებისათვის ზუგდიდის, გურჯაანისა და ქობულეთის რაიონების კარგი მუშაობა.

3. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსთან არსებული სოციალისტური შეჯიბრების რესპუბლიკური კომისიისათვის სოცია-

ლისტური შეჯიბრების შედეგებზე მთელი რიგი მაჩვენებლების არასწორად წარმოდგენისათვის სასტიკი საყვედური გამოეცხადოთ სჩხერის, ხაშურისა და წულუკიძის რაიონების სახალხო განათლების გამგეებსა და პროფკავშირის რაიონული კომიტეტების თავმჯდომარეებს.

საქართველოს სსრ განათლების მინისტრი ო. დ. ჭინჭაბაძე	საქართველოს ალკ ცენტრალური კო- მიტეტის მდივანი მ. კ. წიკლაური	განათლების, უმაღ- ლესი სკოლისა და სა- მეცნიერო დაწესებუ- ლებების მუშაკთა პროფკავშირის რეს- პუბლიკური კომიტე- ტის თავმჯდომარე დ. შ. იოსელიანი
--	---	--

1979 წელს სოფლის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის მუშაობის პირობების გაუმჯობესებისათვის გაშლილი სოციალისტური შეჯიბრების შედეგების შესახებ

საბჭოთა კავშირის კომუნისტური პარტიის XXV ყრილობის დირექტივებისა და სოფლის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის მუშაობის პირობების გაუმჯობესების ღონისძიებათა შესახებ ზემდგომი ორგანოების გადაწყვეტილებათა შესაბამისად სსრ კავშირის განათლების სამინისტროს, ალკკ ცენტრალური კომიტეტისა და განათლების, უმაღლესი სკოლისა და სამეცნიერო დაწესებულებების მუშაკთა პროფკავშირის ცენტრალური კომიტეტის მიერ 1979—1980 წლებში გამოცხადდა სოციალისტური შეჯიბრება „სოფლის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის მუშაობის პირობების გაუმჯობესებისათვის“. ამ წლების მანძილზე ჩვენი რესპუბლიკის სახალხო განათლების სისტემაში სოციალისტურ შეჯიბრებას მდიდარი ტრადიცია აქვს.

1979 წელი სოფლის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის მუშაობის პირობების გაუმჯობესებისათვის დასახული ამოცანების ეფექტურად და ხარისხიანად შესრულების გადამწყვეტი წელია. ამდენად, ამ წელს გაშლილ სოციალისტურ შეჯიბრებას განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება. შეჯიბრება — 79 მოიცავს არა მარტო სკოლების სასწავლო-მატერიალური ბაზების განმტკიცებას, არამედ იგი გამიზნულია საყოველთაო-საშუალო განათლების სრულყოფის, რვაკლასდაამთავრებულებით სასწავლო დაწესებულებების დაკომპლექტების საერთო გეგმის შესრულებისა და, განსაკუთრებით, მოსწავლეთა შრომითი აღზრდისა და პროფორიენტაციული მუშაობის ორგანიზაციის გაუმჯობესებისათვის.

სოციალისტური შეჯიბრების ხელმძღვანელობის რესპუბლიკური კომისიისათვის (60 რაიონიდან) წარმოდგენილი მასალები ცხადყოფენ სახალხო განათლების ორგანოების, პედაგოგიური კოლექტივების, პროფკავშირული და კომკავშირული ორგანიზაციების, ფართო საზოგადოებრიობის ძალების ერთიან მობილიზებას სახალხო განათლების განვითარების აღნიშნული ამოცანების განსახორციელებლად.

1979 წელს რესპუბლიკის მასშტაბით, განათლების სამინისტროს ხაზით სოფლად ექსპლოატაციაში შევიდა 59 სასკოლო შენობა 20182 მოსწავლე ადგილით, 4 სასკოლო ინტერნატი 1920 კვ ფართობით, 1360 კვ ფართობის 16 საცხოვრებელი სახლი მოსწავლელთათვის. სოფლის მეურნეობის სამინისტროს კოლმეურნეობებისა და სხვა დაწესებულებების სახსრებით სოფლად აშენებულია 5 სასკოლო შენობა 1782 მ ადგილით. საინიციატივო წესით სკოლების მატერიალური ბაზების განმტკიცებისათვის დახარჯულია 931,0 ათასი მანეთი. ამ მხრივ მნიშვნელოვანი ღონისძიებებია გატარებული გორის, დუშეთის, ზუგდიდის, გურჯაანის რაიონებში. ქობულეთის რაიონში სასკოლო შენობების მშენებლობაზე შეფი ორგანიზაციების მიერ ორი წლის მანძილზე დახარჯულია 705.000 მანეთი, ხოლო სარემონტო სამუშაოებისათვის გეგმით გათვალისწინებული 92,0 ათასი მანეთის ნაცვლად კოლმეურნეობებმა და საბჭოთა მეურნეობებმა დახარჯეს 106,0 ათასი მანეთი.

ხელვაჩაურის რაიონის კოლმეურნეობებისა და საბჭოთა მეურნეობების მიერ იმავე მიზნებისათვის დახარჯულია 268.0 ათასი მანეთი. ცხაკაიას რაიონში — 80,0 ათასი მანეთი, ზესტაფონის რაიონში — 50,00 ათასი მანეთი, მცხეთის რაიონში — 70,00 ათასი მანეთი. ასევე მაღალ დონეზე დგას საშეფო მუშაობა ლანჩხუთის, ლაგოდეხისა და მახარაძის რაიონებში.

მიმდინარე წელს მთლიანად რესპუბლიკის სკოლებისათვის მიწოდებული 4.046 მილ. მანეთის სასკოლო ინვენტარის 70% სოფლის სკოლებზე მოდის. გარდა ამისა, სოფლის სკოლებს გადაეცა 12 ცალი სასწავლო ავტომანქანა, 27 ცალი ტრაქტორი, 53 კომპლექტი სასწავლო ავტო-სატრაქტორო სწავლების კაბინეტის მოწყობილობანი. სოფლის სკოლებზე გაცემულია 540,0 ათასი მანეთის სწავლების ტექნიკური საშუალებები. მათ შორის 100 კოდოსკოპი, 290 ეპიდოსკოპი, 90 ტელევიზორი, 300 ცალი სადურგლო, საზეინკლო და სხვა სახის ჩარხი, 42 ლინგუაფონის კაბინეტი, 185 ცალი კინოპროექტორი, 1,25 მილიონი მანეთის თვალსაჩინოების ბეჭდვითი ნაწარმი. შრომითი სწავლებისათვის გადაცემულია 150 ცალი საკერავი მანქანა, 20,0 ტონა წვრილხარისხოვანი რკინა, 40,0 ტონა თუნუქი და სხვა.

სოფლის რეაწლიანი და საშუალო სკოლების 91% აქვს ფიზიკის კაბინეტი ნაცვლად გასულ წელს არსებული 89%-ისა, ქიმიის კაბინეტების რაოდენობა გაიზარდა 5%-ით, რუსული ენისა და ლიტერატურის 6%-ით, უცხო ენისა 2%-ით და ა. შ.

ასევე იმატა შრომითი სწავლების სასწავლო სახელოსნოების რაოდენობამ — ლითონზე მუშაობის 2%-ით, მერქნის დამამუშავებელი — 9%-ით და სხვა.

გასულ წელთან შედარებით აღსანიშნავია გორის, დუშეთის, ამბროლაურის, გურჯაანის, ქობულეთის, გეგეჭკორის რაიონების მიღწევები. გეგეჭკორის რაიონის სკოლებში ფიზიკის, ქიმიის, ბიოლოგიის, გეოგრაფიის კაბინეტების რაოდენობა 50—52%-ით გაიზარდა, ხოლო მშობლიური ენისა და ლიტერატურის კაბინეტებისა კი 60%-ით.

მნიშვნელოვანი ღონისძიებებია გატარებული საწარმოო კომბინატების შესაქმნელად. მათი რაოდენობა ამ წლის განმავლობაში 12-მდე გაიზარდა (ნაცვლად გასულ წელს არსებული კომბინატებისა).

შეუფერებელი სასკოლო შენობების გამო შრომითი სწავლების ბაზების გაუმჯობესება ხერხდება საწარმოებში სასწავლო საამქროებისა და უბნების შექმნის საშუალებით.

სოციალისტური შეჯიბრების პირობების შესაბამისად განსაკუთრებული ყურადღება ექცევა საშუალო სკოლის კურსდამთავრებულთა სასოფლო-სამეურნეო შრომაში ჩაბმის მდგომარეობას. ამ მხრივ კარგი შედეგებია ზუგდიდის (75%), წალენჯიხის (86%), გორის (74,2%), ქობულეთის (72,9%), დუშეთის (56,2%) რაიონებში.

საშუალო პროფტექნიკურ სასწავლებლებში სოფლის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების რეაკლასდამთავრებულთა ჩარიცხვის გეგმა ვადაჭარბებით აქვთ შესრულებული ახმეტის, ბოლნისის, გეგეჭკორის, დმანისის, დუშეთის, ზუგდიდის, წალკის რაიონების, ხოლო საშუალო სკოლის კურსდამთავრებულთა ჩარიცხვისა — ასპინძის, ახმეტის, გეგეჭკორის, გურჯაანის, ზუგდიდის, ლანჩხუთისა და საგარეჯოს რაიონებს.

1979 წელს განათლების სისტემის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ამოცანა იყო გახანგრძლივებული დღის ჯგუფებისა და სკოლების

ქსელის გაფართოება. ამ მხრივ ჩატარებული მუშაობაც გარკვეულწილად წარმატებებით ხასიათდება. სოფლის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლების გახანგრძლივებული დღის ჯგუფებში გაერთიანებულ მოსწავლეთა რაოდენობა წელს 3000-ით გაიზარდა. კარგი მაჩვენებლები აქვთ წალენჯიხის, გეგეჭკორის, ზუგდიდის, ხელვაჩაურის რაიონებს. გეგეჭკორის რაიონის სკოლების გახანგრძლივებული დღის ჯგუფებში გაერთიანებულია 0—8 კლასელ მოსწავლეთა 21%, ზუგდიდის რაიონში — 20%.

გაუმჯობესდა სოფლის სკოლების სახელმძღვანელოებით უზრუნველყოფის საქმე. წარმოდგენილი კონტინგენტის თანახმად სოფლის სკოლები მთლიანად არიან დაკმაყოფილებული სახელმძღვანელოებით, მაღალმთიანი რაიონების სოფლის სკოლების სახელმძღვანელობითა და მეთოდური ლიტერატურით დროულად და ოპერატიულად უზრუნველყოფის მიზნით მათ გამომცემლობა „განათლების“ საწყობიდან პირდაპირ ეგზავნება მზა პროდუქცია. საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსთან შექმნილია სპეციალიზებული სასკოლო ბიბლიოლექტორი. სოფლის სკოლებმა სულ მიიღეს 232 დასახელების ლიტერატურა, მათგან მეთოდური და დიდაქტიური — 128 დასახელების, მხატვრული ლიტერატურა 28 დასახელების და სხვა.

დიდი მუშაობაა ჩატარებული სასკოლო სასადილოებისა და ბუფეტების ქსელის გასაფართოებლად. მოსწავლეთა რაოდენობა, რომელიც ცხელი კერძებით იკვებება, გურჯაანის რაიონში შეადგენს 44,9%-ს, გეგეჭკორის რაიონში — 76%-ს, წალენჯიხის რაიონში — 55%-ს, ცხაკაიას რაიონში — 52%-ს.

სოციალისტური შეჯიბრების პირობების შესაბამისად წარმოდგენილი მასალების შეჯამებამ გვიჩვენა, რომ აღებულ ვალდებულებათა შესრულების საქმეში წარმატებები აქვთ ზუგდიდის, გურჯაანისა და ქობულეთის რაიონებს. აქტიური მუშაობის შედეგად შარშანდელთან შედარებით მნიშვნელოვან შედეგებს მიაღწიეს და მოწინავენი გახდნენ დუშეთისა და გორის რაიონები. აღსანიშნავია ამბროლაურის, ცხინვალის, წალენჯიხის, ცხაკაიას რაიონების კარგი მუშაობა.

ამასთან ერთად, შეჯიბრების ორგანიზაციის საქმეში ადგილი

აქვს სერიოზულ ნაკლოვანებებს. მთელ რიგ რაიონებში კვლავაც ცუდად არის ორგანიზებული საშეფო დახმარება სკოლების სასწავლო-მატერიალური ბაზების განმტკიცებისათვის. ამ მხრივ განსაკუთრებით აღსანიშნავია სამტრედიის, ბორჯომის, ახალციხის, ადიგენის, ახმეტის, ლენტეხის, ზნაურის, ასპინძის, დმანისის რაიონების ცუდი მუშაობა.

აღსანიშნავია ის ფაქტიც, რომ სკოლების კაბინეტურ სისტემაზე გადასვლის საქმეში არავითარი წინსვლა არ იგრძნობა ბორჯომის, ახმეტის, მაიაკოვსკის, გარდაბნისა და თიანეთის რაიონებში.

კვლავაც დაბალ დონეზეა სკოლაში მოსწავლეთა პროფორიენტაციული მუშაობის ორგანიზება. მთელი რიგი რაიონების, მათ შორის გამარჯვებული რაიონების სკოლების უმრავლესობას არ აქვთ პროფორიენტაციის კაბინეტები, პროფორიენტაციული მუშაობა არ არის მოყვანილი სისტემაში. ამის გამო ცუდად სრულდება საშუალო პროფტექნიკურ სასწავლებლებში მოსწავლეთა ჩარიცხვის გეგმები. ასეა მაგალითად, ახალციხის, ქარელის, ყვარლის, ლავოდხის, ორჯონიკიძის, საგარეჯოს, წითელწყაროს, ცხაკაიას, თელავისა და საჩხერის რაიონებში.

ჯერ კიდევ ნაკლოვანებებია მოსწავლეთა ცხელი კერძებით კვების გაუმჯობესების საქმეში. წარმოდგენილი მაჩვენებლების შესაბამისად ამ მხრივ არავითარი ღონისძიება არ გაუტარებიათ ზნაურის, ვანის, ასპინძის, მცხეთის, მარნეულისა და გარდაბნის რაიონებს.

ამასთან ერთად, ირკვევა, რომ რაიონებიდან წარმოდგენილი მაჩვენებლები ხშირად არაზუსტია. მათ მიერ სტატისტიკურ სამმართველოში წარმოდგენილ მონაცემებთან სოციალისტური შეჯიბრების მაჩვენებლების შედარების შედეგად საჭირო გახდა მთელი რიგი შესწორებების შეტანა, რაც რაიონების სახალხო განათლებისა და პროფკავშირის რაიონული კომიტეტების მუშაეთა ამ საქმისადმი უპასუხისმგებლო დამოკიდებულებაზე მიუთითებს. განსაკუთრებით ცუდად დამუშავებული მონაცემები წარმოადგინეს თერჯოლის, საჩხერის, ხაშურისა და წულუკიძის რაიონებმა.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსთან არსებულ სოციალისტური შეჯიბრების რესპუბლიკურ კომისიას სოფლის რაიონებიდან წარმოდგენილი მასალების შეჯამების საფუძველზე მიზან-

შეწონილად მიაჩნია სოფლის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის მუშაობის პირობების გაუმჯობესებისათვის გაშლილ საკავშირო სოციალისტურ შეჯიბრებაში საქართველოს რესპუბლიკიდან გამარჯვებულებად ჩაითვალონ გორისა და დუშეთის რაიონები და მასალები მათი მუშაობის შესახებ წარუდგინოს სსრ კავშირის განათლების სამინისტროსთან არსებულ სოციალისტური შეჯიბრების ცენტრალურ კომისიას.

საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროსთან არსებული სოციალისტური შეჯიბრების რესპუბლიკური კომისია

შ ი ნ ბ ა რ ს ი

ბრძანება № 687 — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს „სახალხო განათლების წარჩინებულის“ სამკერდე ნიშნით მუშაკთა დაჯილდოების შესახებ

3

გადაწყვეტილება — რესპუბლიკის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში 1978—1979 სასწავლო წლის გამოსაშვები და კურსდამთავრებულთა უმაღლეს სასწავლებლებში მისაღები გამოცდების შედეგების შესახებ

6

Решение — о результатах выпускных экзаменов в средних общеобразовательных школах республики за 1978—1979 учебный год и приемных экзаменов в высшие учебные заведения

27

გადაწყვეტილება — საქართველოს სსრ განათლების სამინისტროს აპარატის მუშაკთა სწავლების შესახებ

48

გადაწყვეტილება — მოსწავლე-ახალგაზრდობას შორის სამართალდარღვევათა თავიდან აცილებისა და აღმზრდელობითი მუშაობის გაუმჯობესებისათვის საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის მე-17 პლენუმის გადაწყვეტილებათა შუქზე რესპუბლიკის სახალხო განათლების ორგანოების საქმიანობის შესახებ

1

Приказ № 174 — о мерах по дальнейшему развитию и совершенствованию вечернего и заочного среднего образования молодежи, работающей на Тбилисском авиационном заводе им. Димитрова

გადაწყვეტილება — 1979 წელს სოფლის ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლის მუშაობის პირობების გაუმჯობესებისათვის გაშლილი სოციალისტური შეჯიბრების შედეგების შესახებ

6